

Coimbra: uniëfs van de derde leeftijd op de koffie

p. 3

Herman Bral: "Geen Big Brother voor de media"

p. 5

Sidi Larrbi Cherkaoui: niet zomaar dansen

p. 13

WONING RECTOR BESCHOTEN

KU Leuven onder vuur?

Sinds midden februari wordt Leuven geteisterd door allerlei gevallen van klein en groot vandalisme. Vooral de gebouwen en personen van de universiteit worden gevisieerd, met rector Oosterlinck in het bijzonder.

Vooraf graffiti duikt steeds meer op in het straatbeeld. De slogan *Sterf Oosterlinck sterf!* verscheen het eerst op het Ladeuzeplein in de nacht van woensdag 13 op 14 februari. Die avond vond in De Valk ook een Gulden-sporenherdenking met vierhonderd aanwezigen plaats, waar een spreker de rector en de KU Leuven zwaar op de korrel nam. Of hier een verband is, is uiteraard niet bewezen.

Het bleef rustig tot zondagnacht 24 februari toen Veto het bezoek kreeg van graffitispuiters. Tweemaal verscheen *Stop Veto*. De gevel van het Pauscollege werd beklad met leuzen als *Oosterlinck boerenlul!*, *België barst!*, *De Nederlanden één!* en *Geen eredocoraat voor prins Philip*. Deze slogans werden snel door de diensten van de KU Leuven verwijderd.

In de nacht van woensdag 6 op 7 maart was het weer prijs. *Revolutie 2002* werd in rode koeien van letters geschilderd op de gevel van het Pauscollege. Ook de *sterf*-slogan dook weer op. Ditmaal werd er echter ondertekend met de afkorting *R.D.S.A.*. Spoorwerk op internet en andere bronnen levert geen verduidelijking op.

JACHTVUURWAPEN

In de nacht van zondag 24 op 25 maart werd dan omstreeks twee uur de woning van de rector in Bierbeek beschoten door een jachtvuurwapen. Er was schade aan het raam van de woonkamer en het interieur; niemand raakte gekwetst. Het parket heeft een onderzoek opgestart en een ballistisch onderzoek laten uitvoeren, waarvan de resultaten nog niet bekend zijn. In de omgeving zijn soms stropers actief, maar toch is het niet zeker dat het om een verloren schot ging. Het rectoraat heeft alle personeelsleden van de KU Leuven met een mail op de hoogte gesteld van dit voorval.

Na deze ernstige feiten werden diverse personen uit het politieke studentenmilieu ondervraagd. De politiediensten wilden immers nagaan of de verschillende insidenten aan elkaar kunnen gelinkt worden en of het hier gaat om één en dezelfde groep van personen. Bij een laatste insident was wederom Veto het slachtoffer. In de nacht van woensdag 4 op 5 april werd een ruit van het redaktielokaal verbrijzeld door een betonnen baksteen. De redactie legde bij de politie klacht neer tegen onbekenden.

Thomas Leys

De snelle en efficiënte bewindslieden van de federale regering dachten eventjes dat we het vergeten waren, maar studierend Leuven wacht vol spanning op de goedkeuring van de cannabiswet. In ons middelpunt vroegen we Magda Aelvoet (p. 8-9) waarom het zo lang duurt. Schaf in de tussentijd maar al een paar mooie bloempotten aan voor je terras. De emancipatie van de vrouw is allesbehalve een feit, stelde onze sjef-feminisme vast. De VTK-Revue (p. 6) vormde een interessante case study. De editie 2002 van Ithaka (p. 11) werd dan weer met gemengde gevoelens onthaald. (foto Gert Schuyten)

NIEUWE FILOSOFISCHE KRING DENKT NA OVER NIEUWE STRUKTUUR

Consuls op filosofisch forum

Et rommelt een beetje in het huishouden van de Nieuwe Filosofische Kring (NFK). Op de laatste Algemene Vergadering werd de dienstdoende preses wandelen gestuurd en een vrij verregaand voorstel tot herstructurering van de kringwerking gelanseerd. Woensdag kunnen alle studenten filosofie zich op een 'algemeen forum' uitspreken over de toekomst van NFK.

Interne strubbelingen en een dalende belangstelling voor de activiteiten van NFK zorgde ervoor dat de kringwerking de laatste jaren niet optimaal was. Enkele studenten filosofie konden dit niet langer aanzien. Met een 'revolutionair' plan willen zij NFK opnieuw op het goede spoor zetten. Het traditionele systeem, een verkozen presidium, heeft volgens hen een aantal belangrijke nadelen. Zo staat of valt de groep bij de figuur van de preses, verloopt de communicatie met de achterban vaak stroef en zijn verkiezingen vaak niet meer dan een populariteits-poll.

Als alternatief schuift de 'dissidente' groep een structuur naar voren die gebaseerd is op vijf stuurgroepen die geleid zouden worden door 'consuls', die de dagelijkse werking coördineren. Op het einde van ieder academiejaar zou door de uitredende ploeg een formateur aangesteld worden, die tot taak heeft nieuwe mensen aan te trekken en een nieuw presidium samen te stellen aan de hand van persoonlijke gesprekken en een intentieverklaring, die door de studenten wordt goedgekeurd. Op een tweemaandelijks vergadering, waarop alle studenten worden uitgenodigd, zou dan het beleid van de kring bepaald worden. Op deze manier wil men streven naar een radikale basisdemocratie.

Op een 'algemeen forum' nu woensdag mogen alle studenten filosofie hun mening geven over de toekomst van NFK. Daarbij zal een keuze worden gemaakt tussen twee alternatieven: ofwel behoudt men de traditionele presidiumstructuur ofwel kiest men voor het nieuwe plan. Dit laatste zou echter impliceren dat er geen traditionele verkiezingen meer worden georganiseerd.

Het afschaffen van traditionele verkiezingen is een doorn in het oog van de tegenstanders van de nieuwe structuur. Zij twijfelen eraan of de studentenvertegenwoordiging in een dergelijk systeem nog representatief zal zijn. Bovendien werd de beslissing om het huidige presidium te ontbinden genomen op een algemene vergadering waarop slechts een vijftal aanwezigen waren.

De hele situatie is momenteel nog zeer onduidelijk: dat is ongeveer het enige waarover ieder het eens is. Zelfs Nele Wynants, (ex?-)preses van NFK, tast in het duister: "Ik dacht dat ze mij afgezet hadden, maar nu hebben ze me plots weer gevraagd om een vergadering bijeen te roepen." Wellicht komt er na het algemeen forum meer duidelijkheid in de zaak. Daarvoor is het wel nodig dat de studenten filosofie woensdag massaal op post zijn, opdat de hele discussie niet beperkt blijft tot een klein groepje geëngageerde studenten.

Tijl Vereenoghe

Kringdemokratie

T Vanaf deze week worden verkiezingen gehouden voor de meeste kringpresidia. Vaak gaat dit gepaard met ludieke stunts, goedkope fuiven en meer van dat fraais. De winnende ploeg krijgt in ons getrapte systeem van studenten-vertegenwoordiging daarenboven het recht vertegenwoordigers af te vaardigen naar de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. In Gent werden onlangs de vertegenwoordigers rechtstreeks verkozen. Daar daagde een op vijf studenten op.

E In Leuven worden vaak gelijkwaardige opkomstsijfers gehaald. Niet verwonderlijk, zeggen kritikasters. Waar zit de keuze als ieder jaar dezelfde namen opduiken en er maar één ploeg meedoet? Waarom zijn er geen ploegen die elkaar bekampen op inhoud en persoonlijkheden? Dat zijn geldige vragen, want een echte strijd is er meestal niet. Anderzijds is het de vraag of het bevorderlijk is voor de cohesie van een kring om een verkiezing met een hoog show- en moddergehalte in te richten. Bespaar ons van Leuvense Pim Fortuyns.

Toch moet de apathie worden bevochten en hier ligt de uitdaging voor de kandidaat-presidia. Naast het feit dat ze via de kiescampagne moeten bewijzen dat ze een organisatie op poten kunnen zetten, moeten de ploegen ook durven uitkomen voor hun standpunten en een debat uitlokken. De academische overheid doet immers haar zin indien de studentenkringen uitblinken in gematigdheid en neutraliteit.

Enkel een ploeg met een duidelijk profiel trekt stemmen. Het feit dat er verkiezingen worden gehouden is immers op zich geen voldoende voorwaarde om van een goed georganiseerde studentenkring te spreken. Een meerderheid van de stemmen is geen vrijgeleide om het interne debat uit de weg te gaan. Door het geven van een stem, verwacht de student-kiezer in ruil dat zijn stem ook van tel blijft en dat het presidium verantwoording zal blijven afleggen ten opzichte van haar leden.

De verkiezingen zijn daarom een belangrijk ritueel in een kring, waarbij de studenten hun vertrouwen uitspreken in een groep mensen om er een jaar lang het beste van te maken. Deze kringmensen doen dit bovendien belangeloos en dat verdient waardering en bewondering. Meer dan een kringevenement, zijn de kringverkiezingen ook een democratisch feest. Doe ze daarom dit ene pleziertje en ga stemmen.

Thomas Leys

Vlaamse ingenieurs: kwaliteit en eigenheid verdienen een naam

Even voorstellen: wij zijn studenten burgerlijk ingenieur en bio-ingenieur in Vlaanderen. En ingenieur willen we graag blijven.

De Bologna-verklaring, de Europese verklaring die aan de basis ligt van het bachelor-mastersysteem, is nu ruim twee jaar oud. De verklaring beoogt een harmonisering van het hoger onderwijs in Europa. In Vlaanderen is al menig voorontwerp van dekreet over de invulling van het bachelor-mastersysteem de revue gepasseerd.

Hierbij valt ons op dat het toekennen van diplomamen een moeilijk punt is. Sinds 12 juni 1991 is de ingenieurstitel dekretaal beschermd: alleen bio- en burgerlijk ingenieurs mogen de letters 'ir.' voor hun naam zetten, voor de industrieel ingenieurs is dat 'ing.'. In de Angelsaksische titulatuur van het toekomstige bachelor-mastersysteem dreigt het onderscheid tussen 'ing.' en 'ir.' weg te vallen. Dat betreuren wij ten zeerste.

Waarom zo'n heisa over een titel? Is een ingenieur dan zo iets bijzonders? Wat tipisch is aan een ingenieur, is dat hij kan steunen op een brede basiskennis om van daaruit toepassingsgericht naar de wereld te kijken. Elke ingenieursopleiding bevat daarom zowel een stevige brok basiswetenschappen (wiskunde, natuurkunde, scheikunde) als een uitgebreid pakket ingenieurtechnische vakken (hydraulica, systeemanalyse) en toepassingsgerichte vakken (bemestingsleer, voedings- en - dieetleer, computerarchitecturen, werktuigkunde).

In België bestaan twee verschillende ingenieursprofielen. Beide soorten ingenieurs gebruiken hun kennis op hun eigen manier bij het benaderen van een probleem. Industrieel ingenieurs zijn eerder operationeel en projectgericht, terwijl burgerlijk en bio-ingenieurs eerder opgeleid zijn voor wetenschappelijke en beleidsgerichte functies.

Door de hervorming van het hoger onderwijs komt deze rijkdom aan ingenieursopleidingen in het gedrang. Als er in de nieuwe Angelsaksische naamgeving geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen de twee profielen, dreigt die rijkdom immers helemaal te verdwijnen: één titel kan nooit twee verschillende profielen omvatten.

Ingenieurs zijn trouwens zeer gegeerd op de arbeidsmarkt, waar specifieke domeinen zeer specifieke eisen stellen aan ingenieurs. Voor de ene job zal dan ook een industrieel ingenieur het meest geschikt zijn, voor de andere een burgerlijk of bio-ingenieur. Vervlakking van het profiel bewijst de arbeidsmarkt dus geen dienst.

Verder hebben alle landen van de Europese Unie, behalve Ierland en Luxemburg, minstens twee verschillende opleidingsprofielen voor ingenieurs (uitgebreide studie in Hoger technisch onderwijs in

Vlaanderen in het kader van de Sorbonne- en Bologna-verklaringen, Koninklijke Vlaamse Ingenieursvereniging vzw, Antwerpen, 25 januari 2001).

Het is erg belangrijk dat we, in het kader van de Europese harmonisering, rekening houden met die buitenlandse opleidingen om ons eigen onderwijslandschap verder vorm te geven. Wil ons land meespelen als internationale aantrekkingspool voor Europese studenten, dan is een gediversifieerd aanbod noodzakelijk.

In het huidige voorontwerp wordt 'science' gebruikt als parameter om het verschil tussen een hogeschool- en een universiteitsdiploma aan te duiden. Ons lijkt het dat de Angelsaksische diplomamen dan in de lijn van 'Master of ... engineering' en 'Master of science in ... engineering' moeten liggen voor respectievelijk ing. en ir.-diploma's.

Loko-Sportraad zoekt vers bloed

Sportraad, een geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko), stelt voor het academiejaar 2002-2003 vakatures open voor één voorzitter, één ondervoorzitter en twee halftijds betaalde vrijgestelden. Kandidaturen moeten ten laatste vóór vrijdag 26 april 2002 schriftelijk ingediend worden bij de kiescommissie van Loko-Sportraad, Tervuurevest 101, 3001 Heverlee. Kandidaatvoorzitters en kandidaat-ondervoorzitters moeten een motivatiebrief voorleggen bij hun kandidatuurstelling. Kandidaat-vrijgestelden dienen bij hun kandidatuurstelling een motivatiebrief en curriculum vitae voor te leggen. De Algemene Vergadering waarop de verkiezingen zullen plaatsvinden, wordt gehouden op maandag 29 april om 19u. Meer info kan je bekomen op het telefoonnummer: 016/32.91.33 of via e-mail: sportraad@flok.kuleuven.ac.be

Kultuurraad zoekt voorzitter (m/v)

Kultuurraad der Leuvense studenten, de geleding van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie die zich bezighoudt met kunst en cultuur, zoekt een voorzitter voor het academiejaar 2002-2003.

De voorzitter van Kultuurraad leidt de Algemene Vergadering (AV) van Kultuurraad en zetelt in de Kultuurcommissie van de KU Leuven en de Raad van Beheer van Stuk Kunstencentrum vzw. Zijn/haar taak binnen Kultuurraad is het artistiek en inhoudelijk ondersteunen van verschillende projecten (bijvoorbeeld het kunstencamp Ithaka en het teaterfestival Voix Gras).

Vereisten: Student aan de KU Leuven, voeling met het studentenmilieu (kringwerking en -activiteiten), een sterke, brede culturele interesse, vlot in de omgang, contactvaardig en goed in het werken met mensen (kunnen werken in teamverband, kunnen organiseren, studenten bij de werking kunnen betrekken en motiveren).

Kandidaten dienen zich ten laatste vrijdag 19 april om 17 uur te melden bij Kultuurraad (Leentje Polspoel of Veerle Herremans), Naamsestraat 96; tel: 016/32.03.00 of via mail: kura@stuk.be

Meer inlichtingen in verband met deze vakature zijn eveneens te verkrijgen op bovenstaand adres.

Algemeen forum van NFK

De Nieuwe Filosofische Kring (NFK) nodigt iedereen uit voor haar eerste algemeen forum. Deze vergadering geldt als Algemene Vergadering van NFK. Op de agenda staat de evaluatie en een blik naar de toekomst van

Harmonisering mag niet leiden tot vervlakking, maar moet aanleiding geven tot internationale herkenbaarheid. Vlaanderen levert in beide ingenieursprofielen (ing. en ir.) topkwaliteit af. De opleidingen verschillen fundamenteel in aanpak. Ze spreken elk een ander scholierenpubliek aan. De arbeidsmarkt vraagt twee types van ingenieur. Elk profiel verdient dan ook zijn duidelijk herkenbare naam, zoals in Vlaanderen al sinds jaar en dag het geval is. Laten we consequent en transparant zijn en onze rijkdom dan ook in de Angelsaksische naamgeving weergeven.

VTK en LBK, de fakulteitskringen van de studenten burgerlijk ingenieur en bio-ingenieur uit Leuven

NFK: wat verlangt de student/fakulteit van NFK, uitschrijven kandidaatstelling presidium 2002-2003. Iedereen is van harte welkom op woensdag 17 april om 13u in Lokaal B van het HIW. Moderator is professor Vandeveld. Reakties, vragen en bedenkingen op algemeenforum@hotmail.com

Hoorzitting over jongeren en cultuur

De stad Leuven zal in het kader van haar meerjarenplan cultuurbeleid (2002-2007) via verschillende inspraakmomenten peilen naar de behoeften met betrekking tot het culturele aanbod van Leuven.

Na de infovergadering van dinsdag 26 maart, start men vanaf 17 april 2002 met de verschillende hoorzittingen, georganiseerd per sector of per doelgroep, met de bedoeling om suggesties en ideeën te bespreken. Iedereen staat vrij deze inspraakmomenten bij te wonen. Op de hoorzitting van 18 april zal men discussiëren over de link tussen jongeren en cultuur; deze vindt plaats om 20u op de zolder Romaanse Poort (Kultuurcentrum), Brusselsestraat 63.

Meer informatie op de website van de stad Leuven: www.leuven.be

Muzikanten gezocht voor Klangstafette

Op vrijdag 3 en zaterdag 4 mei 2002 organiseert Stuk in samenwerking met Kultuurkoördinatie KU Leuven een Klangstafette. Bedoeling is dat een vijftientigtal muzikanten in het Leuvense stadscentrum een welbepaalde muzikale monoloog al spelend aan elkaar doorgeven — als in een echte estafette. Op die manier ontstaat een fascinerende keten van muziek die — een beetje als het wijsje van de rattenwinger van Hamelen — het publiek op sleeptouw neemt en doorheen de stad leidt.

Stuk en Kultuurkoördinatie zijn op zoek naar een vijftientigtal entoesiaste muzikanten die in deze muzikale estafette wel graten zien. Voorwaarde voor deelname is dat je op vrijdagmiddag 3 mei en zaterdagmiddag 4 mei vrij bent en dat je bereid bent dit project samen met de andere muzikanten één dag (of twee halve dagen) voor te bereiden. Ook denken wij voor deze estafette in de eerste plaats aan mobiele en dragende instrumenten als blazers, versterkte strijkers, akkordeon/bandoneon. Voor alle deelnemende muzikanten wordt een per diem voorzien.

Zin om aan deze Klangstafette deel te nemen? Neem dan contact met ons op: cultuur@kuleuven.ac.be, 016/32.03.40

K.U. Leuven gesigndeerde artikelen

BOETIEK K.U. LEUVEN.

OUDE MARKT 13 LEUVEN

AANBIEDING VAN DE MAAND

IBM Prijs ganse set: € 350,- (14.119,- €)

Pentium 166 Mhz MMX
Ram : 32 MB CD 52 sp.
Harddisk : 1.2 Giga
Scherm : SVGA 15"
Soundkaart, speakers,
PS/2 klavier, muis
Garantie: 6 maanden
De ideale computer voor alle dagelijks werk

RecuPC vzw. Oude Diestsestwg. 3 Kessel-Lo tel. 016.26.13.49
(kruising Martelarenlaan - Diestsestwg) open: di - zat. doorl. van 10 - 17 uur.

Europese universiteiten komen samen in Leuven

Teb je nog steeds geen Portugese of Finse euro's in je kollektie? Geef de moed niet op, want vanaf deze week zullen er in Leuven weer wat meer buitenlandse euro-munten sirkuleren. De KU Leuven ontvangt deze week immers een groot aantal buitenlandse gasten voor een bijeenkomst van de eerbiedwaardige Coimbragroep.

De Coimbragroep is in de jaren tachtig opgericht, mede onder impuls van toenmalig rector Dillemans van de KU Leuven. De Coimbragroep verenigt de oude Europese universiteiten die niet in een hoofdstad gelegen zijn. Piet Henderikx van de Dienst Internationale Relaties van de KU Leuven: "Je kunt zeggen dat het de traditionele topuniversiteiten zijn in hun land, stuk voor stuk zeer eerbiedwaardige universiteiten, zoals bijvoorbeeld Cambridge, Granada, Heidelberg, Leiden. Onze universiteit is één van de voortrekkers geweest van de Coimbragroep en heeft eigenlijk altijd heel hard gewerkt aan het initiatief."

De Coimbragroep stelt zich tot doel de universitas-gedachte te stimuleren door het creëren van academische en culturele banden, het verbeteren van faciliteiten en de creatie van informatie- en uitwisselingskanalen. Doorheen de jaren heeft de Coimbragroep zich ontwikkeld tot een netwerk dat op Europees nivo vrij veel respect afdwingt. Dankzij het relatief lage aantal leden, is de structuur van de organisatie eerder informeel. Deze flexibele structuur verzekert een goede sirkulatie van informatie en is zeer efficiënt gebleken voor de participatie aan Europese programma's."

Henderikx: "De oprichting van de Coimbragroep viel ongeveer samen met de opkomst en bloei van de Europese uitwisselingsprogramma's zoals Erasmus. Vanuit de Coimbragroep zijn heel wat mobiliteitsnetwerken ontstaan. Wanneer je het vanuit Leuven bekijkt, merk je dat een derde van alle bewegingen van studenten gebeurt tussen partners van de Coimbragroep. Later zijn dan ook andere programma's tot stand gekomen, zoals Tempus, waarbij het initiatief werd genomen om ook samen te werken met Oost-Europese universiteiten. Hierdoor is de Coimbragroep sinds een aantal jaar ook uitgebreid met enkele Oost-Europese universiteiten, zoals die van Krakow en Praag. Ook op het vlak van afstandsonderwijs zijn er belangrijke programma's, die ook vanuit Leuven sterk ondersteund worden."

De Coimbragroep is zeer succesvol geweest in het kader van een aantal projecten, maar ze heeft misschien te weinig kunnen wegen op het beleid van de Europese Commissie. Piet Henderikx bevestigt dit: "Er is op dat vlak inderdaad te weinig gebeurd, bijvoorbeeld wat betreft de Bologna-verklaring. Daarom zal er nu in Leuven een document besproken worden, een soort sterktezwakte-analyse, waarbij vanuit de sterkte zal nagegaan worden wat de groep in de toekomst kan betekenen. Vanuit haar sterkte — zowel op het vlak van onderzoek als onderwijs — zou de Coimbragroep volgens mij best wel wat zwaarder kunnen wegen op het politieke nivo. Dat is iets wat deze week ter discussie voorligt. Er is misschien te weinig proactief en prospectief gehandeld."

"Het zou een soort forum moeten zijn waar academici elkaar vinden en waaruit dan universitaire samenwerking kan

ontstaan, bijvoorbeeld op het vlak van mobiliteit en erkenning van graden. Dat kan echter alleen maar lukken als er ook de animo en motivatie voor bestaat aan de basis, in de fakulteiten. Als dat niet het geval is, zal het niet lukken, want dergelijke zaken kun je niet van bovenaf opleggen. Dat forum zou de Coimbragroep moeten kunnen bieden en dat ligt deze week ter discussie."

Het hoogste beslissingsorgaan van de Coimbragroep is de 'General Assembly' van rectoren. Deze vindt ieder jaar in de lente plaats aan één van de deelnemende universiteiten. Op deze gelegenheden bezinnen de leden zich over de afgelopen jaren en bepalen ze de beleidslijnen voor de toekomst. Dit jaar is de KU Leuven gastheer voor deze ontmoeting. Een honderdtal

hebben binnen Mosaic altijd al aan de kar getrokken. Loko huisvest nu al voor de derde maal een algemene vergadering. Ze zette diverse andere activiteiten op poten en was de voorbije jaren dikwijls bij de bestuurswerking betrokken. De huidige General Meeting wordt georganiseerd door Diana Minten en Johan Bruyninckx. Zij zijn overigens binnen Kringraad verantwoordelijk voor de internationale aangelegenheden.

In de hogervermelde analyse werden de nodige zwakheden van Mosaic blootgelegd. Deels terecht, deels onterecht, de doorlichting gebeurde dan ook niet door studenten en zij waren op geen enkele wijze betrokken bij de informatievergaring of de verwerking van de gegevens. Hierbij moet

dermate snel af dat mag gesproken worden van een gebrek aan continuïteit en de tussentijdse werking in de eerste plaats afhankelijk is van een handvol bestuursleden verspreid over alle uithoeken van Europa die zich bovendien moeten behelpen met een uiterst beperkt budget.

Naar aanleiding van de discussie is het dan ook tijd dat kritisch nagedacht wordt over zowel de structuur als de toekomst van Mosaic. Dit is dan ook één van de hoofdthema's van deze General Meeting. In hoeverre de naar voren gebrachte oplossingen en hervormingen zullen beantwoorden aan de verwachtingen van de Coimbragroep valt natuurlijk af te wachten. Het zou niet de eerste keer zijn dat studenten van mening verschillen met hun respectievelijke academische overheden.

Daarnaast zal de General Meeting zich ook buigen over de opvolging van het Bologna-proces, *ICT in higher education*, *cultural shock* en natuurlijk ook over de evaluatie van de werking van de voorbije maanden en de planning voor de nabije toekomst. Voorts zullen enkele vertegenwoordigers van Mosaic tijdens de General Assembly van de Coimbragroep de studentenstandpunten naar voor kunnen brengen.

Een ding is zeker, de deelnemers aan deze internationale studentenuitwisseling zullen een unieke ervaring rijker zijn en kunnen als boodschap mee naar huis nemen dat Europa kleiner is dan we wel zouden denken.

rectoren en beleidsmensen uit heel Europa komt van 17 tot 20 april samen in Leuven. Rector Oosterlinck neemt volgend jaar ook het voorzitterschap van de Coimbragroep op zich.

Henderikx: "Ik weet niet wat het resultaat van de besprekingen in Leuven zal zijn, maar ik vermoed dat men er nog niet zal uitgeraken. Het is alleszins interessant door de goede opkomst: bijna alle universiteiten zullen op rectoraal nivo vertegenwoordigd zijn." De organiserende universiteit reikt ook telkens een meer specifiek thema aan; dit jaar gaat het over de toepassing van informatie en communicatietechnologie in het onderwijs. De Coimbragroep is op dat vlak vrij actief geweest. Er is onlangs een bevraging geweest van alle universiteiten over hun ICT-beleid. Hierover zal gerapporteerd worden en men zal onderzoeken waar men staat op Europees vlak.

In het kader van de bijeenkomst van de Coimbragroep vindt deze week ook een 'General Meeting' plaats van Mosaic (Meeting of students aiming at the integration of the Coimbra group). Deze organisatie, opgericht in 1986, is zoals de naam het al aangeeft een vereniging voor de studenten van de universiteiten uit de Coimbragroep. Op zich is het natuurlijk interessant dat studenten van de diverse oude Europese universiteiten elkaar kunnen ontmoeten met een eigen agenda, maar toch bestaat er wat discussie over Mosaic. Men vindt immers dat niet alle universiteiten genoeg bij de werking betrokken zijn en dat de agenda te veel gestuurd wordt vanuit de academische overheden.

De studenten van de KU Leuven

wel worden toegegeven dat binnen Mosaic niet alles verloopt zoals je van een internationale vereniging zou mogen verwachten. De volgende bedenking is dan wel aan de orde. Kan men veel verwachten van een vereniging die slechts één of twee maal per jaar samenkomt? De studententertegenwoordigers wisselen elkaar

Tijl Vereenooghe

foto archief

Coimbra: www.alys.be/coimbra-group
Mosaic: www.mosaic.st

Depo lanceert de kotkip

De studenten van de residentie Junior House in de Justius Lipsiusstraat kregen er in maart enkele vrouwelijke bewoners bij. De voornamelijk Amerikaanse en andere buitenlandse studenten die er verblijven, kunnen zich in de tuin vergapen aan drie kloeke leg-hennen. Boquete, Soetkin en Bob maken deel uit van het 'Junior Chicken Project', een milieuvriendelijk en duurzaam initiatief van Depo en de milieudienst van de stad Leuven. Als het proefproject een succes wordt, kan elke residentie binnenkort haar eigen verzameling kotkippen krijgen.

De Leuvense kotstudenten veroorzaken een hele berg afval. Een belangrijk deel hiervan is GFT-afval (groenten-, fruit- en tuinafval) dat op een aantal residenties voor geur- en hygiëneproblemen zorgt. Ook komt een kwart van deze organische resten door onzorgvuldig scheiden terecht bij het restafval. Voor deze problemen kan de kotkip een oplossing zijn. Per maand zou één kip tot vijftien kilo voedselresten kunnen verwerken. Indien ook wat legvoeder gegeven wordt, krijgen de studenten in ruil voor het verzorgen van hun kotkip eieren met een goede voedingswaarde.

Depo, de studentendienst voor wooncultuur, milieu en mobiliteit zorgde voor de ideale omkadering van de hennen op het vlak van huisvesting en milieu. Mensen uit een beschutte werkplaats timmerden met hout uit duurzaam geëxploiteerde bossen een kippenhok met een milieuvriendelijke deklaag. Dioksines in de eieren worden vermeden door legvoeder van gegarandeerde biologische oorsprong. De mobiliteit van de kippen wordt verzekerd door een grote ren van 60 vierkante meter.

In ruil voor minimale inspanningen zoals het sorteren in kotkip- en niet-kotkipafval en het geven van water, zijn de studenten van een deel van hun afvalprobleem verlost. De wekelijkse beurtrol verhoogt ook de participatie op kot en bevordert de sociale sfeer. Zo werd er zelfs een heuse *chicken-party* gehouden. De studenten in het Junior House stonden eerst ietwat sceptisch tegenover het initiatief, maar nu begint de dag er steeds met een kakelvers eitje.

(da)

Meer info op <http://www.kuleuven.ac.be/dsv/studvoor/depo/kotkip.htm>

LOKO & Sora

Sociale Raad of Sora is een geleding van LOKO:

De Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (LOKO) is de representatieve studentenorganisatie van de Leuvense studenten. Dit betekent dat zij in naam van hen standpunten inneemt. Hoe kan dat?

De studenten van een studierichting worden in de eerste plaats overkoepeld door hun eigen faculteitskring. Deze stuurt dan vertegenwoordigers naar de vergaderingen (de AV's) van LOKO. Samen bepalen zij het standpunt van de Leuvense student.

Vervolgens stuurt Sora vanuit haar AV vertegenwoordigers naar de diverse organen waar beleidsbeslissingen over de sociale sector aan de universiteit worden genomen.

Daarnaast wordt ook het sociale aspect van het onderwijsbeleid van overheid of universiteit, kritisch bekeken. We kijken verder dan louter het studentenwereldje. Als student kan je immers onmogelijk je ogen sluiten voor wat er rond je gebeurt. Daarom werken we ook rond diverse maatschappelijke thema's.

Medebeheer: vrijwilligers gezocht

Sociale Raad probeert binnen de verschillende medebeheersorganen waarin zij zetelt de stem van de student te verdedigen. Voor al die vormen van participatie, inspraak en medebeheer zijn bewaarde en geëngageerde studenten nodig. Daarom hier een greep uit ons aanbod aan interessante engagementen:

RvS	De Raad voor Studentenvoorzieningen (RvS) is het hoogste beslissingsorgaan voor de sociale sector aan de K.U.Leuven. De doelstelling van RvS is het optimaliseren van de randvoorwaarden (huisvesting, voeding, mobiliteit, ...) tot studeren. Dit poogt zij te doen door de coördinatie van de verschillende diensten zoals residentiebeheer, sociale dienst, jobdienst, medisch centrum, psycho-therapeutisch centrum en Depo.	Raad: 5 studenten op 15 leden
LeUCa (Alma)	Alma heeft als doelstelling kwalitatieve en betaalbare voeding aan te bieden aan de studenten.	Raad van Beheer: 2 studenten op 7 leden
Acco	Acco is een coöperatieve vennootschap van en voor studenten die tot doel heeft studiemateriaal aan betaalbare prijs aan de studenten te leveren.	Raad van Bestuur: 5 studenten op 13 leden
Stadsoverleg	Officieel overleg tussen de studenten en het stadsbestuur over thema's zoals huisvesting, mobiliteit, fakbars, politie-optreden, ...	Overlegorgaan zonder stemgerechtigden
Velo	Velo is het project dat gerecycleerde fietsen goedkoop verhuurt en herstelt.	Raad van Beheer: 1/4 studenten

Diversen: Daarnaast is Sociale Raad uitgenodigd op tal van werkgroepen en vergaderingen. Op die manier is Sociale Raad bezig met mobiliteit, risicostudenten, wooncultuur op residenties, energieverbruik, afval, man-vrouw-verhoudingen, ontwikkelings- samenwerking, duurzame ontwikkeling, zelfmoordpreventie, zomerstalling van fietsen, ...

Sociale Raad (SORA)

's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
tel: 016/22.95.41, fax: 016/22.01.03
ma-vr tussen 14u en 18u
sora@sora.student.kuleuven.ac.be

www.sora.student.kuleuven.ac.be
nieuwsgroep: kotnet.loko.sora

Ontmoeting

Wij hebben voor u ook twee kennismakingsavonden voorzien, om te proeven van onze werking (en van de gratis drank!):
De eerste kennismaking is op **dinsdag 16 april om 20u**
De tweede kennismaking is op **dinsdag 30 april om 20u**.
Beiden vinden plaats bij ons in de 's Meiersstraat 5. Tot dan!!!
Voor vragen of opmerkingen bent u natuurlijk steeds welkom bij ons, elke dag tussen 14u en 18u.

Contactpersonen: Helder De Schutter, Stijn Neuteleers en Benny Goossens

OP ZOEK NAAR EEN ANDER KOT ? MAAR OOK NAAR IETS MEER ?

Dit kan in 2 Oikonde gemeenschapshuizen

Wil je hierover meer informatie ?

Kom dan naar de infoavond op donderdag 18 april om 20 uur
Jan Stasstraat nr.2 (tussen het Ladeuzeplein en de Bondgenotenlaan)

*In het **DOORSTROMINGSHUIS** wonen 3 studenten (afgestudeerden) samen met 3 jongvolwassenen met een mentale handicap. Wonen in een gemeenschapshuis alleen en toch in groep, helpt deze jonge mensen op weg naar meer zelfstandigheid.

*Als **BEZOEKER** breng je één keer per week of per 14 dagen een bezoekje aan het huis.

Aanvankelijk als nieuw gezicht word je stilaan 'een vriend aan huis', die langskomt om mee te eten, een maaltijd te bereiden, tv te kijken,...

*In het **THEMAHUIS** wonen 5 studenten samen rond het thema zorgzame samenleving. Ze zoeken samen uit hoe het huis een brug kan bouwen tussen de studentenwereld en het welzijnswerk.

Je kan ook langskomen op het secretariaat van Oikonde
Tiensevest 17, 3010 Kessel-Lo (Tel. 016/22 96 13)
e-mail: oikonde@oikondeleuven.be

(advertentie)

De media: inhoud of verpakking?

AFLEVERING 3: HERMAN BRAL, UITVOEREND PRODUCENT BIG BROTHER

“Laat de kijker verdomme zelf beslissen”

Als je een verhaal op een gedegen manier wil vertellen moet je, in de woorden van wijlen Maurice De Wilde, alle bellen laten luiden. De voorbije weken hebben we twee critici van de media aan het woord gelaten. Het is niet meer dan juist om ook de andere kant aan het woord te laten. Deze kant wordt vertegenwoordigd door Herman Bral, uitvoerend producent van *Big Brother*.

We hebben met Herman Bral afgesproken in de studio's van Videohouse in Vilvoorde. Bral is een oude rot in het mediavak. Hij is sinds 1985 actief in de media. En niet onverdienstelijk. Hij is een uitvoerend producent voor Endemol België. In die hoedanigheid heeft hij *Big Brother*, de moeder van alle *reality soaps*, geproduceerd in België. Maar het is niet altijd rozengeur en maneschijn: Bral heeft onlangs vernomen dat *Get The Picture*, een van de programma's die hij produceert voor VT4, wordt afgevoerd wegens tegenvallende kijksijfers.

STRIK

Veto: Wat zijn volgens u de belangrijkste evoluties die zich de afgelopen jaren hebben voorgedaan in de media?

Herman Bral: «Voor Vlaanderen is de lansering van de commerciële televisie natuurlijk uitermate belangrijk geweest. Ook al heeft dit soort televisie een negatieve bijklank omdat het woordje 'commercieel' er aan vasthangt. Men mag echter niet vergeten dat de commerciële televisie het Vlaamse televisielandschap een serieuze opwaardering heeft gegeven. Hiermee wil ik niet zeggen dat commerciële televisie veel beter is. Niemand zal het kunnen ontkennen dat het grotendeels dankzij de commerciële televisie is geweest dat de publieke omroep zich is beginnen inspannen om dichterbij hun kijkers te komen. En daar heeft de kijker alleen maar voordelen mee. Dat is volgens mij dus wat er absoluut uitspringt

“Als je dat vingertje toelaat, zal mei '68 voor niets zijn geweest”

als je de laatste vijftien jaar bekijkt: de opkomst van de commerciële televisie.»

Veto: Waren er dan geen negatieve evoluties tijdens de laatste vijftien jaar?

Bral: «Het is geen geheim dat televisie maken geld kost. In Vlaanderen, zowel bij de openbare omroep als de commerciële omroepen, gaan de budgetten naar beneden. Dit heeft als gevolg dat je als programmamaker heel moeilijk de roze strik zoals wij dat noemen rond je programma kan binden.»

Veto: De kwaliteit lijdt er dus onder?

Bral: «De kwaliteit op zich niet. Wanneer we bijvoorbeeld naar Duitsland kijken zien we dat ze daar soms identiek dezelfde programma's maken als hier in Vlaanderen. Het enige verschil is dat het budget in Duitsland drie keer zo hoog is als in Vlaanderen. Als wij een filmpje gaan draaien met één camera zullen ze in Duitsland drie camera's gebruiken. Boeten wij dan in aan kwaliteit? Hier in Vlaanderen zullen wij iemand vervoeren met een gewone wagen. In Duitsland wordt er een limousine gebruikt. Dat is het verschil.»

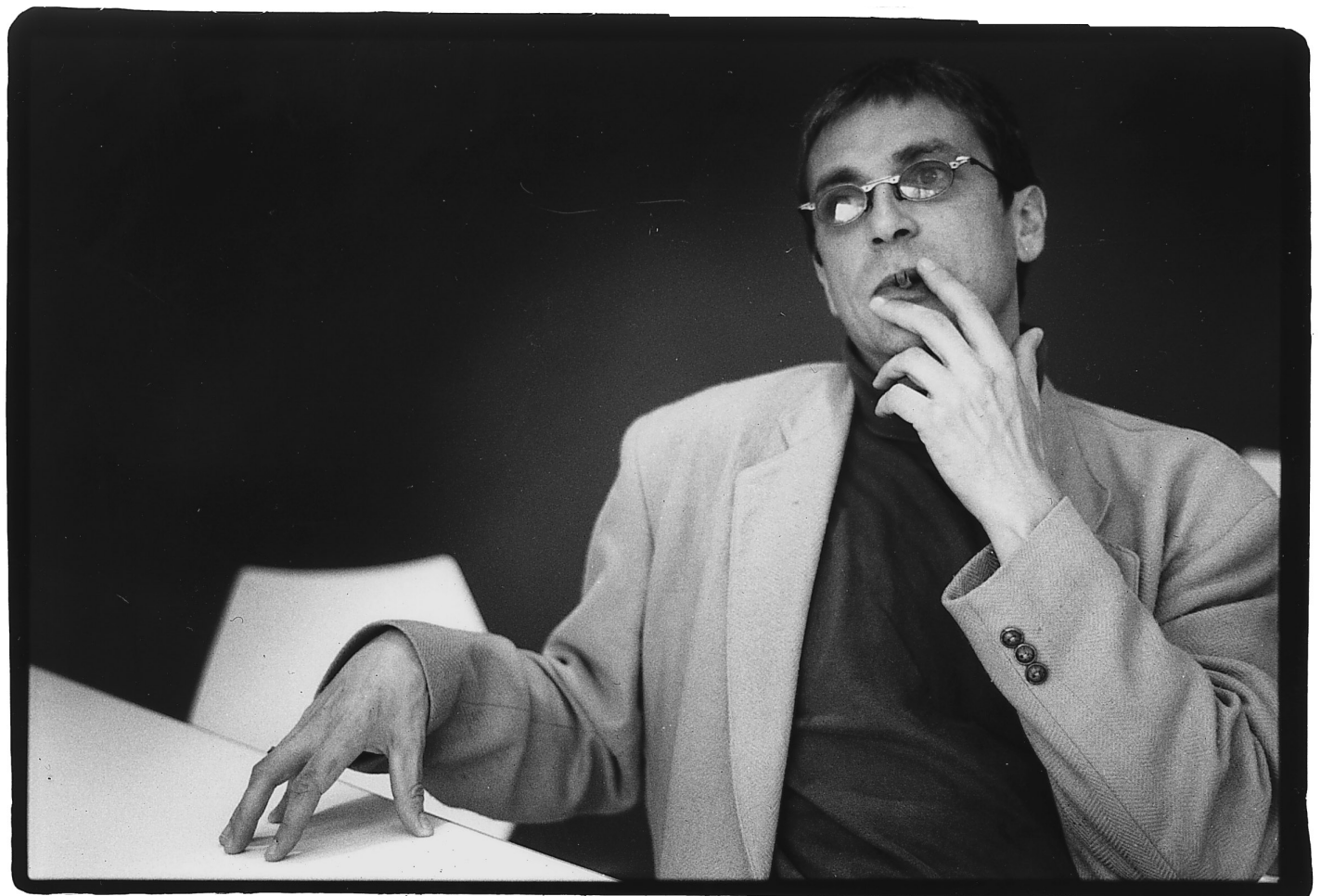
Veto: Begrijpt u de kritiek van mensen als Miel Dekeyser en professor Bart Pattyn op de huidige media?

Bral: «Ik vat hun kritiek op als een persoonlijke opinie en ik snap dat als persoon. Maar ik vind dat zij als critici niet plots de grote ethici moeten gaan spelen voor de gehele bevolking. Een voorbeeld, je kan een schilderij bekijken en dat heel mooi vinden. Iemand anders zal naar datzelfde schilderij kijken en er totaal niets aan vinden. Iedereen mag van mij zijn persoonlijke mening geven, maar die mening mag niet

hier in Vlaanderen al veel te veel regeltjes hebben. Ik hou er niet van dat dingen aan banden worden gelegd. Als de kijker het niet wil zien laat hem dan verdomme beslissen om van zender te veranderen. Laat diezelfde kijker dan ook gerust met het vermanende vingertje. “Pas op beste mensen want dit is verderfelijk, dit is etisch onverantwoord.” Dit zijn uitspraken van dezelfde mensen die de paus een moordenaar vinden omdat hij met een vermanend vingertje kondooms verbiedt. Als je dat vingertje toelaat zal mei '68 voor niets zijn geweest.»

anderhalf jaar om een programma voor te bereiden. Want de openbare omroep krijgt zowiezo hun geld en die mensen kunnen dus op voorhand betaald worden. Als je voor een commerciële omroep werkt, krijg je anderhalve maand om een programma voor te bereiden dat absoluut moet scoren. Dat zijn toch duidelijk twee verschillende omstandigheden.»

Veto: Vindt u het rechtvaardig dat programma's sneuvelen wegens tegenvallende kijksijfers? U bevindt zich momenteel in die situatie met uw programma *Get The Picture*.

(foto: Gert Schuyten)

betuttelend zijn. Je mag niet zeggen dat iedereen een schilderij mooi moet vinden omdat jij dat nu toevallig mooi vindt. Ik heb alle respect voor Miel Dekeyser maar hij heeft nooit in de entertainmentsector gezeten. Ik vond *De Keuze van Dekeyser* een heel tof programma maar ik zou een idioot zijn als ik van mijn buurman zou eisen dat hij dat ook een tof programma moet vinden.»

VERKOOLD

Veto: Bent u een voorstander van deontologische kodes voor de media?

Bral: «Moeten we de media nu ook al volledig onderwerpen aan wetsregels? Dan stel ik u meteen een andere vraag. Tijdens het eerste seizoen van *Big Brother* was er op het nieuws een verslag over een neergestort Russisch vliegtuig. In dat verslag zagen we beelden van het gecrashte vliegtuig waarna er werd ingezoomd op de verkoelde lichamen. Is dat nieuws?»

Veto: Dat ruikt inderdaad naar sensatie.

Bral: «Dat zat nochtans in het nieuws en daar heeft geen haan naar gekraaid. Waar is de etiek bij de journalisten vraag ik me dan af. Ieder zijn vak maar ik vind dat journalisten zoals Miel Dekeyser ook eens in eigen boezem moeten kijken. Dat voorbeeld van het Russische vliegtuig vond ik persoonlijk wansmakelijk. Maar ik heb niet tegen mijn buurman verteld dat hij dat ook wansmakelijk moet vinden. Ik denk dat we

Veto: Mensen als Mike Verdrengh en Guido Depraetere hebben gezegd dat de media dringend moeten afremmen indien zij binnen vijf jaar niet keihard tegen een muur willen botsen.

Bral: «Ik ken mijn grenzen. In Rusland is er een programma waarin de deelnemers een contract moeten tekenen waarin wordt gestipuleerd dat het programma zelf geen schuld treft indien er een deelnemer sterft. Dit is voor mij *not done*. Ik zou liever gaan stempelen dan zo'n programma te produceren. Als zo'n programma levensbedreigend wordt, dan pas ik.»

Veto: Bent u echt radicaal tegen het idee van deontologische kodes voor de media?

Bral: «Stel dat zo'n kode of orgaan er zou komen. Wie zou dit dan bepalen of wie zal erin zetelen? Volgens mij de hogergeschoolden, en ik zeg hogergeschoolden tussen haakjes. Dit zijn mensen die vaak op een enorme afstand staan van de gewone man in de straat. Ik ben een voorstander van zo'n deontologie als die bepaald kan worden door iedereen. Een *jan met de pet* moet daar ook inspraak in hebben. Zonder denigrerend te doen over *jan met de pet*.»

KIJSIJFERS

Veto: Wat is voor u het belangrijkste: de kwaliteit of de populariteit van een programma?

Bral: «Waar krijg je nog de mogelijkheid om die keuze te maken? Ik geef een voorbeeld van de collega's van Woestijnvis. Zij hebben de reputatie uitstekende programma's te maken en dat is korrekt. Die mensen krijgen

Bral: «Daar moet je je bij neerleggen, hoe jammer het ook is. Stel dat een auto-konstruktEUR morgen met een nieuw model op de markt komt waar heel veel mensen heel veel tijd in geïnvesteerd hebben. Die mensen zijn er waarschijnlijk van overtuigd dat ze met een verdomd goed produkt op de proppen komen. Maar wat doe je dan als het niet verkoopt. Dan wordt de verkoop gestopt. Dat is nu eenmaal de economische logika. Maar als we het over televisie hebben is die logika opeens slecht.»

Veto: Misschien omdat televisie een grotere impact heeft op het dagelijks leven?

Bral: «Welke impact heeft het faillissement van Renault niet gehad op het dagelijks leven? En als hier in Vlaanderen een commerciële station failliet gaat. Hoeveel gezinnen worden daar niet mee getroffen?»

Veto: Een televisieprogramma kan soms miljoenen mensen bereiken. Die impact is dus veel groter dan bijvoorbeeld een faillissement.

Bral: «Ik ga akkoord met een aan banden leggen van de media indien die media schreeuwen om moord en brand. Zolang dit niet het geval is, laat de kijker dan toch beslissen zeker naar wat hij kijkt. We moeten oppassen dat we niet opnieuw in een situatie verzeilen waarin een paar notabelen het gedrag van de gewone mensen proberen te sturen.»

Kristof D'Exelle

Is dit nu later?

Tooftijd om een paar stereotiepen onderuit te halen. Burgies zijn geen droogstoppels of saaaie blokbeesten die hun dagen uitsluitend achter een pc-scherm slijten. Met het ineenboksen van hun revue bewijzen ze elk jaar weer dat ze ook creatief en humoristisch uit de hoek kunnen komen. Zelfs voor niet-insiders was het gieren geblazen dankzij de kracht van de neergezette tipetjes. Ons uitje naar de revue-avond was dan ook best te pruimen, al voelden we af en toe toch wat ergernis kriebelen. En dat had alles met stereotiepen te maken.

Laten we even een poging doen die ergernis te plaatsen. Wij nemen aan dat we in een maatschappij leven waar mannen en vrouwen dezelfde kansen krijgen en zichzelf kunnen zijn. Of eerder: wij staan niet of nauwelijks meer stil bij dat gegeven. Nochtans ondervinden vrouwen én mannen in hun dagelijks leven de gevolgen van de nog steeds bestaande sekse-stereotyperingen zoals "een vrouw heeft een hoger EQ en een man is rationeler".

Stereotyperingen zijn een manier om de realiteit te vereenvoudigen om er zo beter mee om te kunnen gaan. Hun gebruik wordt problematisch als ze een normatief karakter krijgen — als ze gedragingen gaan voorschrijven als voorwaarde tot maatschappelijke aanvaarding — en als ze hiërarchisch blijken — als de kenmerken van de ene groep hoger ingeschat worden dan die van de andere. Beide pijnpunten zijn in deelaspecten van onze maatschappij van toepassing en zowel mannen als vrouwen kunnen daardoor beperkt worden.

BOND

Het konsept van een revue is als volgt: de personages, die karikaturen zijn van de meest bekende professoren, maken een knotsgek avontuur mee dat op onwaarschijnlijke wijze zijn ontkenning vindt. Als rode draad werd dit jaar het thema van de James Bond-films gekozen. De studenten schreven, acteerden, regisseerden, en produceerden "The Bond Order" helemaal zelf. Dat ze daarbij soms wat amateuristisch te werk gaan zoals bij de wissels van de scènes vergeven we graag. Het humoristisch effect heeft alles te maken met de kwaliteit van de karikaturen, en in het geval van VTK staan een paar uitstekende acteerprestaties en een sterk script daar garant voor. Een van de meest dankbare elementen om te karikaturiseren zijn natuurlijk de gendergelinkte kenmerken, de tipisch aan mannen of vrouwen toegeschreven beelden.

De keuze van het Bond-thema giet de verhoudingen tussen mannen en vrouwen al op voorhand in een strak stramien. Men zou dus kunnen argumenteren dat de "fiktie" een rolbevestigende sekse-stereotypering eist en de hierna volgende beschrijving niet ter zake doet. Waardevolle kritiek, die we grotendeels onderschrijven, maar waar we tegenin willen brengen dat de keuze van een thema niet onschuldig is en dat de vormgeving van zo'n thema in de handen van de krenatoren ligt. De schrijvers en acteurs maken zich op geen enkel moment schuldig aan een diskriminatoire discours, maar ze reproduceren wel een sterke stereotypering die de status quo bevestigt. Hebben ze daarbij stilgestaan? Waarschijnlijk niet. In hun spontaniteit borrelden die humoristische klichees gewoon vanzelf op. Dat is net het punt.

In het stuk komen slechts twee vrouwelijke personages voor: Mieke Branders en Krista De Jonge, of kortweg het

poppemieke en de feeks. Dat ze slechts met twee zijn, weerspiegelt het lage aantal vrouwelijke professoren aan de fakulteit, al kan er ongetwijfeld kreatiever omgesprongen worden met dit gegeven. Bij het in scène zetten van de vrouwelijke personages wordt nagenoeg uitsluitend hun vrouwelijkheid en hun lichamelijke

(foto: archief VTK)

De overwegend met testosteron gevulde zaal reageert met gefluit en handgeklap op het schouwspel

uitgebut en ondanks hun hoedanigheid als professor belanden ze in een sekundaire rol. Mieke Branders, sekretaressen van het brein achter het 'rescue team', gaat als "assistente" undercover mee op missie. Als ze bekomt van de onzachte landing van het vliegtuig is haar enige zorg "dat haar nagel gebroken is", ze loopt voortdurend haar haar op te schikken en op kafee drinkt ze koffie met cognac. Krista is de minnares van, de dominante ka die er niet voor terugdeinst haar vrouwelijke listen te gebruiken om de mannen te verschalken maar daar eigenlijk te lelijk voor is, hetgeen de mannelijke personages haar dan ook voortdurend onder de neus schuiven. De relatie tussen de twee vrouwen is er een van concurrentie en nijd. Met twee vrouwen aan de top, dat gaat niet. Bond. Toch ook een beetje VTK?

SCHOUWSPEL

Dan zijn er ook de verplichte intermezzo's, die backstage erg welkom zijn om decors te wisselen. Te pas en te onpas wordt de verhaallijn onderbroken voor de inbreng van de vrouwelijke minderheid van de ingenieurs in spe. In maillots en korte rokjes draaien ze dan flink wat met hun heupen en geven een staaltje zelf ineengeknutselde choreografie weg. Het moet gezegd: er dansen ook twee dappere jongens mee. De overwegend met testosteron gevulde zaal reageert met gefluit en handgeklap op het schouwspel. Het verbaast me dat dit het beeld is dat de burgemeisjes van zichzelf aan het publiek kwijt willen. Misschien als reactie op de bestaande stereotiepen die meisjes in de toegepaste wetenschappelijke

richting wel eens als manswijven afschilderen en ze zich dan nog liever als seksobjekt profileren? Is dit het beeld dat hun mannelijke medestudenten willen te zien krijgen?

Deze jonge talentvolle mensen bewegen zich nog steeds in een overwegend mannelijk milieu. Bovendien is het in de bedrijfs- of academische wereld waar ze

doorslaggevend verklaring. Er is eerder sprake van een zekere "genderblindheid" — het niet zien of willen zien van het gendergekleurd zijn van bepaalde veronderstellingen — en van dwingende verwachtingspatronen die verschillend zijn naar mannen en vrouwen toe. Voorlopig lijken de studenten zich daar niet al te erg van bewust en — waarschijnlijk zonder het te beseffen — bevestigen ze de sekundaire en ondersteunende rol van vrouwen.

Deze kritiek betreft dus niet zozeer de revue van de burgies als dusdanig — in haar genre een sterk staaltje — alswel de willekeurige en spontane bevestiging van rolpatronen en sekse-stereotyperingen die daarin te vinden is. Zou dit symptomatisch zijn voor de van onverschilligheid tot allergie gaande reacties die het thema van de genderongelijkheid tegenwoordig opwekt bij velen? Dit artikel gaat niet over machismo, niet over een schuldvraag en ook niet echt over "The Bond Order". De revue van de burgies zorgde voor een case study, niet meer dan dat.

later in terecht komen al niet veel anders.

Ongelijkheid tussen man en vrouw is nog steeds een feit. Sijfers tonen aan dat vrouwen ondanks hun fulltime job nog steeds verantwoordelijk zijn voor vijftien-zeventig van de zorgtaken binnen een gezin, ze vertegenwoordigen slechts tien procent van het zelfstandig academisch personeel (professoren), en slechts vijftientig procent van alle managers terwijl ze meer dan vijftien procent van de totale arbeidskracht uitmaken. Het gevolg van vrije keuze, of omgekeerd, van diskriminatie? Geen van beide argumenten geeft een

Dergelijke case studies komt men helaas nog vrij vaak tegen: op affiches, in de aula's, op teevee, pratend met vrienden en vriendinnen. Ondanks de vele positieve evoluties in de posities van mannen en vrouwen is een echte cultuurverandering nog niet voltooid.

Is "The Bond Order" het voorspel op de latere leef- en werkweld van de burgies (en van ons allen)?

Lisa Coppin

Oxford aan de Leie

Niet alleen op bestuurlijk vlak werken de katolieke instellingen van hoger onderwijs tegenwoordig samen. Ook op sportief gebied worden de handen in elkaar geslagen. En wat is er beter om de kwaliteit van je onderwijs te bewijzen dan - naar het voorbeeld van Oxford en Cambridge - een roeiwedstrijd te organiseren?

Dat had ook professor Piet Vanden Abeele begrepen. Vanden Abeele is sinds vorig jaarampusrector van de Kulak (Katholieke Universiteit Leuven Afdeling Kortrijk). Bij zijn aantreden in oktober was een van zijn ideeën een sportieve wedstrijd te organiseren tussen verschillende instellingen van hoger onderwijs. Onze vriendjes in Kortrijk dachten meteen aan een manifestatie op de Leie en dus werd er geopteerd voor een kajakwedstrijd tussen Kulak, KU Leuven en de twee West-Vlaamse hogescholen uit de Leuvense associatie, de Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen (Katho) en de Katholieke Hogeschool Brugge-Oostende (KHBO).

De wedstrijd kreeg de logische naam K4 mee. K4 is namelijk de term voor een kajak met vier inzittenden en symboliseert bovendien de vier katolieke instellingen. Nu de meisjes van K3 bezet zijn, kunnen we ons nu dus verlekken aan K4.

De konfrontatie zal plaatsvinden op woensdag 17 april van 15u tot 18u aan de Broeltorens in Kortrijk. Op het programma staat de 500 meter aflossing, de 2000 meter, de 200 en de 500 meter, allemaal met rekreatieboten. Vervolgens is er de 200 meter met respectievelijk de K2 (tweepersoons) en de K4 (vierpersoons) kajakboten. Aan de winnaar van iedere discipline wordt door de sponsors een award uitgereikt. Een wedstrijdjury duidt finaal een winnaar aan die van de burgemeester van de stad Kortrijk een trofee in ontvangst mag nemen

Onder het motto 'deelnemen is belangrijker dan winnen' blaast de Leuvense studentenfanfare de deelnemers moed in terwijl de kadans gezet wordt door Kulakdrummers. Ook na de wedstrijd is het nog niet gedaan want men heeft gezorgd voor een après-kajak, namelijk een optreden van Raymond van het Groenewoud.

Leuven wordt vertegenwoordigd door een ploeg sportkotters die resoluut voor de overwinning gaan. Daarnaast nemen ook enkele lolploegen uit Leuven deel, bestaande uit studentenvertegenwoordigers van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie (Loko). Wil je het allemaal meemaken, dan moet je woensdag naar Kortrijk afzakken. Het is alvast de bedoeling van de organisatoren om van de K4-wedstrijd een jaarlijkse happening te maken. Als het initiatief succes heeft, komt er volgend jaar zeker een tweede uitgave, belooft men.

(tv)

“Wij eten geen fruit om hygiënische redenen”

De voorraad Leuvense presessen lijkt onuitputtelijk te zijn: dit is al het tiende presesinterview. Aan het recept is niets veranderd. We zetten twee presessen — die van Eoos (Oosterse studies) en Mecenas (kunstgeschiedenis) — tegenover elkaar en schotelen hen een aantal dilemma's voor, waarop zij dan - u raadt het al - naar best vermogen moeten antwoorden.

“Toen we er uiteindelijk in geslaagd waren om een afspraak te maken met de presessen van Eoos en Mecenas, moesten we weer en wind trotseren om vergeefs te proberen twee moegestudeerde mensen een tijdje aan de praat te houden, enzovoort enzovoort.” Zo wilden we ons artikel beginnen, maar het is anders uitgedraaid: Hendrik Hameeuw van Eoos en Maarten Luts van Mecenas kunnen zonder probleem tijd vrijmaken voor ons, het is schitterend weer en de presessen hebben helemaal geen last van blokkade en antwoorden uitgebreid op de spitante vragen die wij hen voorleggen.

FUIF OF MUSEUMBEZOEK?

De Eoos-preses organiseert liever een fuif dan een museumbezoek: “Op een fuif krijg je een breder *gamma* van studenten. Bij een museumbezoek trek je een zeer beperkt aantal studenten aan, zodat je uiteindelijk alleen op stap bent met je vrienden.” Maarten vult aan “Onlangs organiseerden we een uitstap naar de tentoonstelling van Van Eyck en er was een zeer lauwe reactie.” Toch blijkt er soms interesse voor kulturele uitstappen. Toen Eoos naar Istanboel trok om een aantal grote musea te bezoeken, was er een opkomst van vijfendertig man. “Niet slecht voor een activiteit die maar anderhalve richting — Oude en Nabije Oosten en Arabistiek — kan aanspreken.”

Beide presessen klagen erover dat er tegenwoordig steeds minder studenten opdagen, zelfs bij studentikoze activiteiten zoals een gratis vat of een kantus. “Op onze vorige kantus was er zeker niet meer volk dan de spreekwoordelijke twee man en een paardenkop. Meestal krijg je alleen de vaste klanten van de Fak Letteren, hetzelfde scenario komt voor bij de gratis vaten.”

GROTE OF KLEINE KRING?

Mecenas is een van de kleinste kringen van Leuven. Eoos is een kring van vijf richtingen. Hendrik somt op: “Arabistiek, Sino-logie, Oude en Nabije Oosten, Oost-Europese talen en kulturen en euh.” “Japanologie,” vult Maarten aan. Ze hebben allebei hun problemen. Mecenas kent elk jaar opnieuw gigantische problemen om alle posten op te vullen. Maarten zelf neemt zowel het presserschap, de Fak, de kursdienst als de POC en de fakulteitsraad voor zijn rekening. Bovendien hebben ze slechts vijf mensen die actief meewerken in het presidium. “Wij organiseren geen verkiezingen meer, er zijn toch veel te weinig kandidaten. We zijn al in de wolven als we iemand vinden die zich wil inzetten voor de kring.” Als wij vragen of ze dan niet beter zouden samensmelten, vertelt Maarten ons dat Mecenas en Musicologica tot vijf jaar geleden één kring waren. Hij vindt de splitsing een spijtige zaak: “Zo'n kleine kring is niet leefbaar meer, te meer daar de musikologen over het algemeen gemotiveerder zijn.”

Eoos kampt met gelijkaardige problemen. “We hebben vier vice-presessen en een hele kudde onderwijsverantwoordelijken, omdat elke richting vertegenwoordigd moet zijn. Daardoor vinden we nooit genoeg volk. Vorig jaar hebben we zelfs een tweede verkiezingsronde moeten inlassen, omdat er in de eerste te weinig kandidaten waren. Er zijn ook niet veel studenten die

foto Stijn Gevaert

een stem uitbrengen: vorig jaar slechts een op drie, beter dan de Amerikaanse presidentsverkiezingen, maar toch.”

Een ander probleem bij Eoos is dat de vijf richtingen weinig gemeenschappelijk hebben. Eoos bestrijkt het hele Oosten, wat voornamelijk bij kulturele activiteiten problemen kan opleveren. “Een uitstap naar Europalia, dat dit jaar Polen in de kijker zette, trekt bijvoorbeeld wel mensen van Slavistiek aan, maar veel minder van Japanologie. Ook het aandeel van de verschillende richtingen in het presidium fluktueert sterk,” merkt Hendrik op.

RIJST OF FRIETEN?

“Frieten!” Hierover zijn onze presessen het duidelijk eens. De preses van de Oosterse studies lust zelfs helemaal geen rijst. “Toen ik eens op vakantie ging, kreeg ik vier weken lang tot vervelens toe rijst te eten. Na mijn aankomst in Zaventem ben ik dan ook naar het eerste het beste frietkot gelopen.” Ook voor Maarten gaat er niets boven een echt Belgisch pak frieten. Hendrik voegt hier nog aan toe dat het moeilijk zal zijn iemand te vinden met slechtere eetgewoontes dan hij. Wat mogen we ons daar dan bij voorstellen? “Geen ontbijt, middageten wel en soms 's avonds een pakje koeken. Als ik toevallig ook 's middags niet heb gegeten, kom ik onze Fak binnen en drink ik al een pint. Fruit eet ik zelden, buiten een sporadische appel.” Met Maarten is het al niet veel beter gesteld: hij eet bijna nooit fruit omdat het iets te veel moeite kost om naar de winkel te gaan. “Als ik dan eens fruit koop, vergeet ik het op te eten en dan ligt het daar te rotten op mijn kot. Eigenlijk eet ik dus geen fruit om hygiënische redenen.”

ringen ga, vraag ik me altijd af of dit nu is wat de student bezighoudt. Bovendien duurt het altijd zo lang. Ik heb trouwens de indruk dat Loko in het algemeen nogal een logge machine is. Er wordt enorm veel gepraat, maar uiteindelijk bereikt men er weinig,” zegt Maarten. Hendrik beaamt: “Kijk maar naar de beslissing omtrent semeks. Vier- à vijfduizend studenten op straat en nog wordt er geen rekening gehouden met hun standpunt. Geef mij dan maar Sportraad. De vergaderingen daar zijn kort en efficiënt. Je bereikt er echt iets en de universiteit zal niet snel tegenwerken, omdat zij ook gebaat zijn bij activiteiten waar duizenden studenten op afkomen.”

PAASVAKANTIE OF BLOKVAKANTIE?

Voor Hendrik is het eigenlijk geen van beide. “Ik noem het liever thesisvakantie. Voor het geval mijn promotor dit interview leest, zou ik trouwens willen zeggen dat ik heel hard aan het werken ben,” slijmt hij een beetje doorzichtig. Maarten heeft geen last van thesisproblemen en kiest dan ook zonder twijfelen voor paasvakantie. “Ik zou echt niet weten wat ik zou moeten studeren,” aldus de Mecenas-preses. Hendrik treedt hem daarin bij: “Als ik nu zou moeten blokken, zou ik niet weten wat ik zou moeten doen. We hebben immers nog maar zeven weken les gehad, en de eerste twee weken dienen altijd om op dreef te komen, zodat we nog niet eens halfweg zijn in de meeste vakken.”

Vinden de presessen dit neveneffect van het semestersysteem een goede of een slechte zaak? Maarten: “Op zich vind ik het wel goed, maar het kan wel problemen opleveren als je je ouders moet uitleggen waarom je nauwelijks studeert.” Hendrik heeft daarover al nagedacht: “Slimme studenten gaan dan natuurlijk in Leuven 'studeren'. En zeker nu het zo'n goed weer is, dan kan je gezellig in het stadspark gaan zitten.”

TELEVISIE OF SINEMA?

Maarten verkiest duidelijk sinema. “Ik kijk bijna nooit tv. Er komt te veel onzin op en ik vind het te weinig interactief, dan zit ik liever op het internet.” Hendrik gaat hiermee niet akkoord: “Sommige films — zoals spektakelfilms — moet je inderdaad in de sinema zien, anders gaat er veel van de waarde verloren. Aan de andere kant is televisie zoveel meer dan alleen films. Ik ben bijvoorbeeld een grote fan van documentaire. Ik ben dit jaar nog maar drie keer naar de sinema geweest.” Maarten kijkt verbaasd: “Ik ga één keer per week en soms zelfs meer.”

Hendrik vraagt zich af of films eigenlijk bij kunst horen. “Natuurlijk, waarom niet?” weet de preses van kunstgeschiedenis. “Veel hangt natuurlijk af van de film: onnozele komedies reken ik er niet bij, maar over het onderscheid tussen wat juist kunst is en wat niet wordt al heel lang gediscussieerd. Film is trouwens een keuzerichting in de licenties van kunstgeschiedenis.”

Maarten heeft nog een reden om tegen televisie te zijn: “Er worden daar altijd kunstmatige hypes gecreëerd, ook rond kunst. Denk maar aan de Van Eyck-tentoonstelling, waar nu enorm veel publiek op afkomt, terwijl andere musea nauwelijks aandacht krijgen. Ik vind het wel goed dat men mensen aanspoort musea te bezoeken via acties zoals het gratis uitdelen van ijsjes. Zolang men maar in de eerste plaats voor het museum komt.”

KRINGRAAD OF SPORTRAAD?

Zowel Maarten als Hendrik zijn Kringraad een beetje beu. “Als ik naar de vergade-

CARTE BLANCHE

De Eoos-preses studeert zelf Oude en Nabije Oosten en blijft dan ook een beetje in zijn eigen domein met “Arafat of Sharon?” Maarten vindt die vraag een beetje te simplistisch: “Ik ken zelf, via het internet, een aantal mensen die in Israël wonen, en het is onvoorstelbaar wat die daar doormaken. Veel van die mensen zijn al onrechtstreeks betrokken geweest bij aanslagen, en hun vrees is echt enorm. Elke keer dat je op de bus stapt, weet je dat die elk moment kan opgeblazen worden. Anderzijds is wat het Israëlische leger in de Palestijnse gebieden doet, ook onaanvaardbaar.”

Ook de Mecenas-preses blijft voor zijn vraag binnen zijn vakgebied: “Rubens of Van Gogh?” Hendrik kiest voor Rubens: “Ik hou meer van realistische schilderijen, ik vind dat Rubens dus veel meer een schilder is dan Van Gogh. Ik heb het ook niet zo voor naïviteit, en ik vind Van Gogh veel te naïef; hij hield zich alleen bezig met schilderen op zijn zolderkamer. Rubens heeft ook een belangrijke politieke rol gespeeld. Rubens was een Vlaming en Van Gogh niet.” Maarten verdedigt Van Gogh een beetje: “Van Gogh is toch het prototype van een echte kunstenaar.” Hendrik is het daar wel mee eens: “Zo iemand die niet kan leven van zijn kunst, maar na zijn dood toch wereldberoemd wordt.” Onze presessen zien hun eigen toekomst ook in die richting: “Dat wereldberoemd valt nog af te wachten, maar ons diploma is al een garantie voor *den dop*.”

Laurens De Koster
Heleen Dom

Wetten en andere praktische bezwaren

Na maanden van politieke discussie, kwam begin 2001 de federale regering met een beleidsnota-drugs naar buiten. Het was geen eenvoudige bevalling, want vooral de liberalen in de regering hadden problemen met de feitelijke depenalisering van cannabis. Ondanks de goedkeuring van de nota in de regering en de bespreking in het parlement, was er nog regelmatig politiek gekibbel tussen de minister van Volksgezondheid Magda Aelvoet (Agalev) en de minister van Justitie Marc Verwilghen (VLD). In de Kamer spraken de ministers elkaar soms zelfs tegen. Zo wilde Verwilghen niet weten van een heronderhandeling van een aantal drugsverdragen, hoewel die volgens de beleidsnota wel nodig waren.

Deze enigzins verwarrende situatie leidde er zelfs toe dat de regering op grote schaal brochures verspreidde en een dure advertentiekampagne betaalde waar werd uitgelegd hoe het toekomstige drugsbeleid er zou uitzien. Aelvoet was toen optimistisch: na de zomer van 2001 zouden de noodzakelijke wetsontwerpen door het parlement goedgekeurd worden. Het dossier sleepte echter aan. Door het stille politieke overleg werden nog een aantal punten uit de nota afgezwakt. Zo blijft cannabisgebruik door minderjarigen, of in hun bijzijn, strikt verboden. Die regeling werd door Spirit-senator Vincent Van Quickenborne als hypokriet bestempeld, aangezien cannabis net in de leeftijdscategorie 16-18 zeer populair is, en alcohol en tabak voor hen niet verboden zijn.

Volgens politieke insiders is het zeker de ambitie van Verhofstadt om de drugsnota nog deze legislatuur ten uitvoer te leggen. De regering moet immers resultaten kunnen voorleggen aan de kiezers. Een aantal zaken zou echter voor vertraging kunnen zorgen. Enerzijds kan de wettelijk-technische uitwerking van de wetsontwerpen op zich laten wachten. De Raad van State moet immers ook nog een advies verstrekken en het is goed mogelijk dat de regering dan haar werk zal moeten overdoen. Volgens juristen zijn een aantal begrippen die de regering hanteert veel te vaag en kan dit leiden tot rechtsonzekerheid of zelfs willekeur. En dan begint de parlementaire lijdensweg pas. Het wordt vooral uitkijken of de VLD-kamerfractie met figuren als Hugo Coveliers gedwee de wetsontwerpen zal aanvaarden. De partij staat immers onder druk vanuit haar rechtervleugel. Ook CD&V en het Vlaams Blok staan op scherp.

(tl)

Mediwiet of niet?

Kannabis wordt al eeuwenlang gebruikt om zijn medicinale eigenschappen. Reeds in 2737 voor Kristus zou de plant op het medicijnenlijstje van de Chinese keizer Shen-Nung gestaan hebben. Hoewel alle delen van de plant psychoactieve cannabinoïden bevatten, zijn de grootste concentraties werkzame stof, *delta-9-tetrahydrocannabinol* (THC), verantwoordelijk voor de psychische werking, in de vrouwelijke bloeiende planten te vinden.

Het is moeilijk om een objectief oordeel te vellen over het al dan niet nuttig zijn als medicijn. De tegenstanders maken meestal weinig onderscheid tussen het medicinaal en het rekreatief gebruik. De voorstanders, gesterkt door positieve ervaringen van individuele patiënten en bepaalde studies, achten vele effecten bewezen.

Marihuana wordt voornamelijk als pijnstillers bij ziektes omschreven, wat niet echt door de medische wereld aanvaard wordt; het zou wel andere pijnstillers ondersteunen. Dat marihuana het subjectieve ziektegevoel sterk vermindert, staat minder ter discussie (vergelijk het met een soort kliniklown). Ook bestaan er veel studies met positieve berichten bij de behandeling van de nevenwerkingen (braken en misselijkheid) van kankerchemotherapie, het verdwijnen van de eetlust bij hiv/aids en spasticiteit bij multiple sclerose en ruggemerschade. Andere studies spreken dit dan weer tegen.

Medici raden aan om het medisch gebruik en het rekreatief gebruik niet door elkaar te halen. De rekreatieve gebruikers willen vooral *high* worden, terwijl dit als een te vermijden nevenverschijnsel wordt ervaren bij het medicinaal gebruik. Een patient zal dus best naar de apothek gaan en niet naar de *coffee shop*.

Zal er ooit in ziekenhuizen een uitzondering op het rookverbod zijn voor joints? Waarschijnlijk niet, vermits er bij het roken te veel schadelijke verbrandingsproducten in de longen terecht komen. Het gebruik van een waterpijp lost dit probleem voor een deel op, maar kan geen teer tegenhouden. Een andere populaire manier is cannabissthee zetten. De werkzame stof THC is echter niet wateroplosbaar, dus moet er een vetstof zoals boter toegevoegd worden.

Orale inname van cannabispillen lijkt dus de beste methode. Marinol, een syntetisch marihuana-derivaat (honderd procent zuivere THC), is erkend als medicijn en kan voorgeschreven worden. Helaas begin het effect dan pas na lange tijd te werken, terwijl roken en vaporiseren onmiddellijk resultaat geeft. Ook blijkt marinol minder effectief dan natuurlijke marihuana, wat wijst op andere actieve bestanddelen die een invloed hebben. Zo worden ook aan cannabidiol (CBD) medicinale en angstverminderende eigenschappen toegeschreven.

Kannabis is dus bezig aan een grote *come-back* in de medische wereld. Om hierin te slagen zal er eerst meer bewijsmateriaal moeten aangebracht worden en een groot aantal sociaal-juridische bezwaren overwonnen.

(da)

Stoned in Leuven

Wie een jointje wil roken in Leuven, kan niet zoals Nederlandse studenten een *coffee shop* binnenwandelen. Je bent aangewezen op een *dealer* of je moet zelf naar *Holland*, het paradijs van de geestverruimende sigaret. De gebruikers die wij ondervroegen, vermijden plaatselijke dealers en gaan liever zelf shoppen. Zij houden het bij natuurlijke producten: een *toeter smoren* of een paddenstoel proberen. Een dealer zal meestal meer en andere producten proberen te verkopen en van de kwaliteit, oorsprong en prijs van zijn koopwaar kan je een serieuze kater overhouden. Ook raakt je naam snel gekend in het milieu als je regelmatig een bestelling plaatst.

Een tripje over de grens plan je best niet op vrijdagavond of op dagen van schoolvakanties. IJverige politiekommissarissen willen dan wel eens akties houden om schoolgaande jongeren te controleren. De zondagmiddag, het moment waarop iedereen in de auto zit om bij grootmoeder op de koffie te gaan, zou geschikter zijn. Ook het openbaar vervoer wordt door verschillende bronnen sterk afgeraden. De treinen die uit Roosendaal komen, worden in de Antwerpse en Brusselse stations goed in de gaten gehouden. Ook kleine sluiptwegen in de buurt van de grens zijn soms het voorwerp van een gerichte controle-actie.

In grenssteden Terneuzen (Oost- en West-Vlamingen), Breda of Roosendaal (Antwerpenaren) of Eindhoven (Limburgers) zijn de *coffee shops* eenvoudig te vinden. De prijzen schommelen er naargelang de variëteit en elke shop heeft ook een ander gamma in voorraad. Een gram marihuana van goede kwaliteit kost tussen zes en zeven euro. *Shit* is iets duurder: hiervoor variëren de prijzen van acht tot negen euro. Voor grote hoeveelheden zou je ook korting krijgen, maar dat wordt ten zeerste afgeraden. Met een portie van vijf gram kan een normale gebruiker enkele weken toekomen. Word je met een grotere hoeveelheid betrapt, zal men niet geloven dat het een persoonlijke portie is.

Naast deze natuurlijke middelen zouden sommige studenten af en toe een *pilletje* slikken. Ecstasy (XTC) is vooral populair bij de liefhebbers van house- en technomuziek en gaat voor zeven a twaalf euro over de toonbank bij rave-parties of diskoteken. In het Leuvense zou XTC echter minder in het kotstudentenmilieu aanwezig zijn; het is veeleer een zaak van het plaatselijke dancingpubliek. Zwaardere middelen als speed, cocaïne en heroïne blijken evenmin op een groot studentenpubliek te kunnen rekenen. Enkel tijdens zware examendagen zouden enkelen naast captagon al eens hun toevlucht nemen tot speed om een cursus erin te pompen. Wie echt op zoek is naar bepaalde producten zou met wat zoeken in *boek-kafees* wel zijn gading kunnen vinden, maar de Leuvense *drugscene* is in vergelijking met andere steden beperkt. Alcohol niet meegerekend natuurlijk.

(da)

Hoe kweek ik mijn eigen cannabis?

Het werkzame bestanddeel van cannabis heet wetenschappelijk THC. Hoe het precies komt dat je van THC 'high' wordt, weet de

wetenschap nog niet. Ook weet men nog steeds niet waarom een beginnend roker de eerste keren niet high wordt, terwijl men dit vaak wel wordt indien een produkt met THC erin gegeten wordt, zoals bij space-cake. Ondanks vele onderzoeken heeft men niet kunnen aantonen dat THC toxischer is dan andere legale drugs. Van lichamelijke gewenning is er geen sprake; geestelijk kan men echter wel verslaafd geraken. De ervaren oudere roker heeft overigens steeds minder THC nodig om "high" te worden. Henneplanten gekweekt uit zaad zijn voor de helft vrouwelijk, terwijl de andere planten mannelijk zijn. De vrouwelijke planten bevatten significant meer THC dan de mannelijke die daarom meestal niet gebruikt worden.

Er zijn ruwweg drie soorten THC-rijke hennepplanten: Cannabis Sativa, Cannabis Indica en Cannabis Homegrown. Enkel de Homegrownsoort is interessant om te kweken. Kwekers verkrijgen zaad vaak bij vrienden of in één van de parafernalia-winkeltjes in Nederland. De prijzen variëren daar van vijf eurocent tot vijf euro. Dit lijkt veel maar handige kwekers kunnen daar lang van profiteren. De mannelijke planten worden door ervaren wietboeren zo vlug mogelijk verwijderd. Deze bevatten namelijk minder THC en wanneer de vrouwelijke planten niet bevrucht worden, gaan ze uit pure wanhoop hun reserves aanspreken en steeds meer stampers produceren, die zich aaneenrijgen tot geurige toppen, rijk aan THC. Deze toppen noemt men Sinsemilla, wat Spaans is voor zaadloos. Men zegt dat men van Sinsemilla helder en energiek wordt.

Hoe moet het nu precies? Na het vinden van goed zaad is vooral het vinden van een veilig en zo zonnig mogelijk plekje van belang. Doe de donkerste zaadjes in een glas water. Giet het water weg als enkele van de zaadjes worteltjes beginnen vormen. Plant deze zaadjes voorzichtig, ieder in een apart potje, in een kuiltje van twee à drie centimeter en doe er wat aarde over. Na ruim een week zullen de eerste plantjes bovenkomen. Half augustus begint meestal de bloei. De kunst is de vrouwelijke planten te oogsten vlak voor het hoogtepunt van hun bloei; dit is van september tot half oktober. Snijd de takken af en hang ze aan waslijntjes zodat ze kunnen drogen. Als dit gebeurd is, knip je de topjes van de takken en zijn ze klaar voor verpakking en voor consumptie? Daarvoor is het nog even wachten op de goede editie van het Belgisch Staatsblad.

Het wietologisch handboek: <http://home.wanadoo.nl/w.v.rossum/nederwiet/huisteelt.htm>

“Invoeren, kweken, vervoeren en bezitten”

Met de Federale Beleidsnota Drugs wil de regering een antwoord bieden op de problemen rond druggebruik en drugverslaving. Nog voor de zomer worden de wetsontwerpen in het parlement behandeld. Veto richt zich tot minister Aelvoet met enkele vragen.

Veto: *De drugsnota raakte bij het grote publiek vooral bekend door het gedoogbeleid voor softdrugs. Omvat de nota ook andere aspecten?*

Magda Aelvoet: «De hoofdbedoeling van deze beleidsnota was om komaf te maken met het idee dat er aan de ene kant drugs zijn en aan de andere kant bijvoorbeeld alcohol en tabak. De realiteit is dat alcohol, tabak en andere drugs wel degelijk tot één dezelfde groep van middelen behoren die we algemeen geestesverruimende of oppeppende middelen noemen. Wij waren van mening, vanuit de hoek van volksgezondheid bekeken, dat het totale pakket, zowel legale als illegale drugs, onder ogen moest worden genomen.»

«We hebben dus korte metten willen maken met een zekere hypokrisie die hier rond maatschappelijk bestaat en waarbij men een bepaalde categorie afschrijft als gevaarlijk en een andere als zogezegd ongevaarlijk. PMA, cocaïne of heroïne zijn inderdaad gevaarlijke harddrugs. Maar aan de andere kant zien we dat tabak en alcohol de grootste killers en verslavers zijn. Wat we willen doorbreken, is dus het oude beeld van ‘er zijn veilige middelen en er zijn gevaarlijke middelen te bestrijden’.»

Veto: *Waaruit bestaat dan de voorgestelde oplossing?*

Aelvoet: «Onze houding in deze nota luidt dat voorkomen beter is dan genezen, en genezen beter dan bestrafen. Vandaar dat we als federale regering de beslissing genomen hebben om te gaan werken vanuit de invalshoek van preventie en bescherming van de gezondheid. Het is niet alleen ons doel om bepaalde overtredingen aan te pakken. We weten dat elke drug potentieel gevaarlijk is.»

«Daarom dat we in de meeste samenlevingen zien dat geestesverruimende middelen een bepaald kader gekregen hebben. Ze bestaan onder verschillende vormen en we merken ook dat ze sociaal en cultureel verankerd zijn juist om te vermijden dat iedereen ongeremd zijn goesting doet. Wie hierin een keuze maakt om drugs compleet buiten te sluiten, maakt een irrealistische keuze. Dit kan nooit ergens volledig worden gerealiseerd. Wij willen juist cannabis een aparte plaats geven. Het blijft bij de illegale producten behoren — het wordt dus niet gelegaliseerd —, maar we laten individueel gebruik bij volwassenen toe.»

ANTWERPEN

Veto: *Krijgen we nu een gedoogbeleid voor cannabis?*

Aelvoet: «De term ‘gedoogbeleid’ paste aanvankelijk in de omzendbrief van toenmalig minister van justitie Stefaan De Clerck. In die omzendbrieven of sirkulairs voor de politie stond dat softdrugs de laagste vervolgingsprioriteit kreeg; dus dat de politie er eigenlijk geen werk moest van maken. Maar we stelden vast dat die richtlijnen zeer verschillend werden toegepast naargelang het gerechtelijk arrondissement. Bij wijze van spreken was het zo dat je in Antwerpen met twintig gram cannabis op zak kon rondlopen en niet lastig gevallen werd en op andere plaatsen waren twee jointjes op zak hebben genoeg om opgepakt te worden. Met de nieuwe wet zal alles duidelijk en concreet worden ingevuld.»

«Volwassenen die cannabis gebruiken,

worden niet langer vervolgd. Er wordt geen proces-verbaal meer opgesteld. Uitzonderingen zijn aanwijzingen van problematisch gebruik — een gebruikspatroon dat men niet langer onder controle heeft — en maatschappelijke overlast, het gebruik in aanwezigheid van minderjarigen en op openbare plaatsen. Een volwassene mag dus geen jointje roken in het bijzijn van minderjarige jongeren. Ten slotte geven we prioriteit aan risikosituaties, cannabisgebruik in het verkeer en dealen in de buurt van scholen.»

Veto: *Mag iemand zijn eigen cannabisplantage beginnen?*

Aelvoet: «Het invoeren, kweken, vervoeren, bezitten van een hoeveelheid cannabis die niet bestemd is voor persoonlijk gebruik wordt bestraft. Voor harddrugs tenslotte verandert er niets. Samenwerking met hulpverlening wordt versterkt via zogenaamde gerechtelijke case-managers.»

Veto: *Waarom wordt er geen gebruik gemaakt van toelaatbare grenswaarden?*

Aelvoet: «Fientje Moerman (kamerlid VLD, km) had destijds vijf gram voorgesteld. Mensen die in de hulpverlening staan, zeggen dat iemand die elke dag vijf gram rookt wel degelijk een probleem heeft. Mochten we

Daar zit men met het probleem van de ‘voorkant’ van de coffeeshop en de ‘achterkant’. In Nederland heb je wel de toelating om een aantal grammen per keer te kopen, maar de toelevering van het produkt aan de coffeeshop is in Nederland ook in het zwart. We wensen hierrond als overheid geen systeem op te zetten. Die piste heeft wel degelijk op tafel gelegen, maar na discussie werd beslist dergelijk systeem niet toe te laten. Het aanbieden in een shop, daar zit net een promotie-element in.»

INTERPRETATIE

«Er is echter een spanning, aangezien we aan de ene kant zeggen: we gaan je niet bestraffen als je softdrugs gebruikt, maar aan de andere kant wordt er niks georganiseerd. We wilden in geen geval beschuldigd worden van het promoten van softdrugs aangezien we pleiten voor een ontradingsbeleid voor het ganse pakket van de drugs: alcohol, tabak, cannabis.»

Veto: *Waarom blijft de regering goochelen met termen als ‘niet-problematisch gebruik’ en ‘maatschappelijke overlast’? Wordt het probleem van de regionale verschillen opgelost?*

Aelvoet: «Het zijn de professionele zorgver-

afspraken rond gemaakt die nu ook al in de praktijk functioneren. Een voorbeeld: één van de moeilijkheden is dat een hoop illegale drugs zeer gevaarlijk zijn, in die zin dat het dodelijk is. Denken we maar aan de harddrug PMA. De moeilijkheid die we hadden was dat we te weinig wisten wat er bij ons op de markt was. We hebben nu een Belgische waarnemingcentrum, dat al embryonaal bestond, meer middelen en meer mensen gegeven. We hebben ook kunnen zorgen dat er betere afspraken zijn tussen Justitie en Volksgezondheid voor wat te doen wanneer men op de hoogte is van een nieuwe drug. Er is een regeling waarbij we, als wij van oordeel zijn dat het van imminent belang is voor de volksgezondheid, aan Justitie kunnen vragen het bericht diezelfde dag nog publiekelijk te maken.»

«Midden vorig jaar hebben we een sel volksgezondheid opgericht waar alle ministers van volksgezondheid, dit zijn er al zes buiten de federale, bij betrokken zijn. Deze sel funktioneert al. Het samenwerkingsverband voor de Sel Drugbeleid van 38 ministers is nu rond, en dat zal tussen Pasen en de grote vakantie door de verschillende parlementen worden goedgekeurd.»

foto Isabelle Pateer

ons dus vastpinnen op een veilig cijfer, dan gaan we voorbij aan personen die wel degelijk problematisch gebruiken. Aan de andere kant heb je iemand die maatschappelijk goed ingekaderd is, veel vrienden heeft, met normale sociale relaties en werk. Mocht die in de problemen komen, dan is er wel iemand die hem zegt: ‘Vriend, dit loopt hier de verkeerde kant op’. Mensen die in ‘moeilijkere’ situaties zitten, worden bij de hulpverleners gebracht via de politie, die hen aantreft in een bepaalde toestand. Daarom wilden we niet de situatie creëren waarin de politie niet zou kunnen optreden wegens een vastgestelde grenswaarde.»

Veto: *Ik ben meerderjarig, ik mag softdrugs voor eigen gebruik op zak hebben, maar ik mag het niet kopen in België, wel in Nederland. Waarom worden coffeeshops niet toegelaten?*

Aelvoet: «We zijn ervan uitgegaan dat men in de huidige situatie ook aan cannabis komt en er dus geen probleem van bevoorrading is. Dan blijven we inderdaad wel in het illegale sirkwiel zitten. Maar we zien bijvoorbeeld in Nederland dat het probleem ook niet opgelost wordt door de coffeeshops.

leners die zullen uitmaken wat ‘problematisch gebruik’ is en wat niet. Indien de politiedienst aanwijzingen heeft van problematisch gebruik, maakt ze een proces-verbaal op. Dit proces-verbaal gaat naar de Prokureur des Konings. De Prokureur stuurt de betrokkenen dan naar de gerechtelijke case-manager. Deze stuurt de betrokkenen naar het therapeutisch advies. Op basis van dat advies — positief of negatief — beslist de prokureur wel strafrechtelijk gevolg hij aan het proces-verbaal geeft. Problematisch gebruik blijft natuurlijk een subjectief begrip dat voor interpretatie vatbaar is. Het is mogelijk dat de invulling in de toekomst zal evolueren.»

Veto: *Voor de uitvoering van de preventieve en zorgverlenende projecten van de beleidsnota werd twaalf miljoen euro vrijgemaakt. Hierbij zijn 38 ministers betrokken; dit lijkt onwerkbaar.*

Aelvoet: «We hebben een zware inspanning geleverd om eerst op federaal niveau te kijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat het beleid van Binnenlandse Zaken, Justitie en Volksgezondheid beter op elkaar kan aansluiten. Daar zijn heel veel concrete

Veto: *Wordt de nieuwe wet zonder problemen gestemd?*

Aelvoet: «Die wordt zeker zonder veel problemen gestemd. We hebben niet alleen de verandering van de wet, we hebben ook een koninklijk besluit die de nota verder preciseert en verschillende zaken precies zal omschrijven. Uiteindelijk zijn er ook de richtlijnen aan rechters en de omzendbrieven voor de verschillende politiediensten. De nota is voorgelegd aan het parlement en na de paasvakantie begint de behandeling ervan, die zal gestemd worden ofwel voor de grote vakantie ofwel voor eind oktober.»

Kris Malefason

De Federale Beleidsnota Drugs vindt u op de website van het Ministerie van Volksgezondheid: <http://minsoc.fgov.be>; Klikken op de rubriek ‘aktualiteit’.

Jade (Jong Agalev-Leuven) organiseert dinsdag 23 april om 20u een debat rond softdrugs in Aula Zeger van Hee, in De Valk (fakulteit Rechten) met als gasten minister Aelvoet, professor Casselman en mevrouw Smits (comité Ouders tegen drugs).

De strijd voor het algemeen stemrecht

Op een aantal Leuvense gevelmuren prijken de woorden: 'Aan hen die vielen voor het algemeen stemrecht'. Op 18 april 1902 schoot de *garde civique* in Leuven zes arbeiders neer tijdens een betoging voor het enkelvoudig stemrecht. Om die reden wordt er nu, honderd jaar na de feiten, een tentoonstelling ingericht.

Tot 1919 stemden de Belgische mannen nog volgens een complex kiessysteem, waarbij de ene stem meer waard was dan de andere. Voor de vrouwen duurde het zelfs nog tot 1949 vooraleer zij het algemeen enkelvoudig stemrecht verwierven. Aan beide data is echter heel wat sociale en politieke strijd vooraf gegaan.

In 1831 werd door de prille Belgische staat de eerste grondwet goedgekeurd. Binnen die nieuwe grondwet werd gekozen voor het sijnkiesrecht, wat inhield dat het al dan niet mogen stemmen verbonden was met het geldelijk vermogen. Dit zorgde ervoor dat ongeveer één procent van de bevolking stemgerechtigd was.

Vanaf de jaren zeventig in de negentiende eeuw was het algemeen stemrecht een van de belangrijkste eisen waarrond progressieve krachten de massa wisten te mobiliseren. Tussen 1880 en 1914 waren er herhaaldelijk grote betogingen en nationale politieke werkstakingen om de eis van algemeen stemrecht door te drukken.

Onder druk van socialisten en liberalen werd er dan in 1893 door de katholieke regering een soort van 'getemperd' algemeen stemrecht ingevoerd. Het zogenaamde meervoudig algemeen stemrecht gaf aan elke man van vijftientwintig jaar of ouder één stem, maar voorzag één of twee bijkomende stemmen op basis van bezit of bepaalde hoedanigheden, zoals het hebben van een hoger diploma.

Het aantal kiesgerechtigden vertienvoudigde hierdoor, van 136.000 naar 1.360.000. Bovendien werd hier ook de nu nog bestaande stemplicht ingevoerd. De volgende belangrijke wijziging was dat in 1899 het meerderheidstelsel werd afgevoerd en vervangen door het systeem van evenredige vertegenwoordiging, wat niet zonder gevolgen was voor het politieke landschap.

SLACHTOFFERS

Natuurlijk bleef de oppositie, en voornamelijk de socialistische zijde, ijveren voor het principe van 'one man, one vote'. Zo waren er in de periode rond de eeuwwisseling vaak grote betogingen en stakingen. Onder meer in 1902 was er weer een algemene staking die het land lam legde. De regering ging echter niet over tot toegevingen.

Er werd hardhandig opgetreden tegenover manifestanten. Zo opende ook de Leuvense burgerwacht, de zogenaamde *garde civique*, het vuur tegenover de niets vermoedende betogers, met zes doden als gevolg. Ook in Houdeng-Aimeries en Brussel vielen er doden. Mede omwille van deze tragische gebeurtenissen werden de stakingen stopgezet. Ook in 1913 kwam het tot grote staking waaraan 372.000 arbeiders deelnamen.

Pas na de Eerste Wereldoorlog werd het algemeen enkelvoudig stemrecht op 21 jaar ingevoerd. De vrouwen moesten zelfs nog wachten tot 1949 vooraleer zij het stemrecht verwierven. Dat dit nog zo lang op zich liet wachten, was onder meer te verklaren vanuit een socialistische vrees dat de vrouwelijke stemgerechtigden zich meer door de richtlijnen van de kerk zouden laten leiden.

Het herdenken van de strijd voor het algemeen stemrecht leert ons vooral dat de vanzelfsprekendheden van vandaag dat niet altijd geweest zijn. Waarschijnlijk beschouwt tegenwoordig iedereen het algemeen stem-

recht als een onmisbaar en te beschermen onderdeel van een democratie.

De inhoud van dat algemeen stemrecht is overigens nog steeds in evolutie, denken we maar aan de discussies rond de stem-

plicht, het stemrecht vanaf 16 en vooral het migrantenstemrecht. Misschien kijken we naar dat laatste binnen enkele decennia zoals we nu kijken naar het stemrecht voor vrouwen, als een vanzelfsprekendheid waarvan we ons afvragen waarom de invoering zolang op zich liet wachten.

Stijn Neuteleers

De tentoonstelling is te bezoeken van 20 april tot 26 mei in het Stedelijk Museum Vander Kelen-Mertens, Savoyestraat 6 te Leuven. Van dinsdag tot zaterdag van 10u tot 17u en op zon- en feestdagen van 14 u tot 17 u. Gesloten op maandag. Toegangsprijs: 2,5 euro. Het herdenkingsmonument voor de zes slachtoffers van 18 april 1902 wordt ingehuldigd op donderdag 18 april 2002 en komt op het Quinten Metsysplein in Leuven.

BELGISCHE WERKLIEDENPARTIJ = LANDELIJKE RAAD
WETGEVENDE KIEZINGEN VAN JUNI 1912

M. WOESTE
EN DE
SOCIALE HERVORMINGEN

M. WOESTE. "In de orde der stoffelijke belangen, vraagt men de regeling van den arbeid; in de orde der verstandelijke belangen, den leerplicht en de school voor de armen: in de orde der politieke belangen, vroeg gisteren M. Jottrand het uitgebreid stemrecht, en verscheidene zijner vrienden scharen zich bij 't algemeen stemrecht, dit is de dwingelandij van het getal. In de orde der krijgsbelangen, verklaart men zich partij-ganger van verplichten dienst. Welnu, Heeren, WANNEER GIJ AL DIE DIENSTBAARHEDEN ZULT INGESTELD HEBBEN, GELOOF ME VRIJ, DAN ZAL HET LAND VOOR HET CAESARISM RIJP ZIJN. ..."

"Wij, leden der rechterzijde, en gij leden der linkerzijde, die, MEESTENDEELS, NIET MEER DAN WIJ AANNEEMT DAT ER EENE SOCIALE KWESTIE OP TE LOSSEN IS, kunnen de regeling van den arbeid niet aanvaarden, omdat wij zonder verweering zouden staan tegenover de taal van den werkmán, die arbeid en brood zou vragen, den nood van de zijnen inroepend. ..."

Gij allen die ernstige sociale wetten wilt, stemt tegen de klerikale regering!

De Schoonmoeder der Regeering en haar pleegkind

M. WOESTE
EN
Het KIESRECHT

M. WOESTE. "Ik weet het, het meervoudig stemrecht stelt zekere waarborgen daar. Ik wil er het belang niet van miskennen, doch de vraag is, of die waarborgen zullen kunnen voortduren. Aan den arbeider zeggen: WIJ GEVEN U HET STEMRECHT, DOCH, GIJ ZULT SLECHTS VOOR EEN DERDE TELLEN, TERWIJL DE BURGER ZAL TELLEN VOOR DRIE, IS VOLGENS MIJ, HET GEBOUW DAT MEN WIL OPRICHTEN, IN ZIJNE GRONDVESTEN DOEN WAGGELEN. ..."

"En verder, in ieder Kiesstrijd zal men diegenen die slechts over eene stem beschikken, diegenen welke in dien ondergeschikten toestand verkeerden, men zal ze zien optreden om te trachten aan de Kandidaten eene nieuwe herziening der Grondwet op te dringen ten einde eene barreel te doen verdwijnen die men terecht, eene BARREEL VAN KARTON GENOEMD HEEFT."

In 1893, veroordeelde M. Woeste het meervoudig stemrecht, heden klampt hij er zich aan vast, om de klerikale regering te redden.

Wilt gij het Zuiver Algemeen stemrecht, stemt voor de socialistische kandidaten!

CHOREOGRAAF ARCO RENZ BRENGT MIRTH IN STUK

Het geluk van de monotone eenvoud

Net als vorig jaar biedt kunstencentrum Stuk de jonge Duitse choreograaf Arco Renz de kans om zijn onderzoek naar een universele danstaal verder te zetten. Het resultaat is deze week te zien in de première van zijn nieuwe creatie *Mirth*.

Enkele jaren geleden studeerde Renz af aan de Brusselse P.A.R.T.S.-school van Anne Theresa De Keersmaeker. Zijn eindwerk, het beangstigende *Happy Zode* dat hij in samenwerking met jaargenote Sharon Zuckerman creëerde, werd bijzonder goed ontvangen. Hetzelfde gebeurde met *Think Me Thickness*, dat vorig jaar in Leuven in première ging. En dit jaar brengt hij dus *Mirth*, wat een voortzetting is van concepten die in de vorige voorstellingen al uitdrukkelijk aanwezig waren.

Renz legt zelf de gelijkenis uit tussen zijn laatste twee creaties: "Voor mij zijn *Think Me Thickness* en *Mirth* met elkaar verbonden. Je kan zien dat *Mirth* begint waar *Think Me Thickness* eindigt. In het laatste deel van *Think Me Thickness* liepen de dansers op één lijn en in het eerste deel van *Mirth* zie je ze ter plaatse rennen. Je kan beide voorstellingen bijna na elkaar plaatsen. Daarna beweegt *Mirth* zich in een andere richting."

Nochtans bevindt de grondtoon zich op een gelijk nivo. Maar deze grondtoon is dan ook een concept dat Renz uitermate interesseert: "Net als bij *Think Me Thickness* is de structuur van *Mirth* zeer rigide. Ook hier gaat het over de spanning tussen individu, groep en structuur. Hoe eenvoudiger je dan de handeling maakt, hoe beter je de persoon ziet. Vandaar dat in *Mirth* alle handelingen eenvoudige handelingen zijn. De fascinatie zit in de individuele verschillen. Iedereen voert dezelfde handeling uit en toch is het resultaat geen eksakte kopie. Elk

past zich op zijn of haar eigen manier in in die structuur."

ESTETIEK

Renz: "Het esthetisch beginpunt van *Mirth* is een verderzetting van mijn onderzoek uit *Think Me Thickness*, namelijk de behoefte om een dramaturgie van abstracte concepten te ontwikkelen. Hiervoor werk ik met eenvoudige ruimtelijke thema's en patronen, gekombineerd met basale variaties in tijd en ritme, waarbij ik een spanningsveld tussen deze tegengestelden wil creëren. Het derde element naast ruimte en tijd is het lichaam en haar energie. Eigenlijk ben ik op zoek naar tekens en parameters die voor iedereen gemeenschappelijk zijn. Ieder van ons beleeft tijd en ruimte, maar elk op een andere manier. Ik denk dat hierin ook een van de sterke punten van dans als medium ligt. Het probleem van taal stelt zich hier niet, zoals bij theater."

"Wat me vooral interesseert is waar de raakpunten zijn, waar iedereen zich op hetzelfde nivo bevindt, zodat het niet uitmaakt of je het stuk nu opvoert in IJsland of Japan. De moeilijkheid ligt erin om die eenvoudige handelingen interessant te maken. Dat is het grote thema van *Mirth*. Neem bijvoorbeeld een zeer monotone actie als rennen zonder zich te verplaatsen. Hoe plaats je dit in tijd en ruimte om het een poëtische kracht te geven, iets dat een esthetisch genot oplevert? Dat is voor mij zeer belangrijk, een voorstelling tot een esthetische ervaring te maken. Schoonheid is daarbij van geen tel."

SISYFUS

Als thema nam Renz de noodzaak om steeds verder te gaan: "Ik ga uit van de Sisyfusmíte en het essay dat Camus hierover heeft geschreven. Camus stelt

immers dat Sisyfus een gelukkig man is, omdat hij weet wat hij doet en dat er geen hoop is. Als je iets doet, is vooral belangrijk hoe je het doet en niet wat je doet. De essentie is dat je iets doet, niet wat je bereikt. Het stuk gaat dus vooral over 'doen', steeds verder gaan zonder noodzakelijk een welomlijnd doel te hebben. Het gaat er bij *Mirth* om geluk te vinden in iets wat an sich helemaal niet gelukzalig is."

"Ik werk een concreet thema steeds op een erg abstracte manier uit. Ik tracht een danstaal te ontwikkelen vanuit concrete problemen, die ik dan probeer te stileren. Je ziet het probleem dan niet meer, maar je kan het wel nog voelen. De abstracte taal komt vanuit een innerlijk engagement, niet louter vanuit de anatomie van het bewegende lichaam. Voor mij is het niet zo belangrijk of het concrete ook echt overkomt bij de toeschouwer. Als ideaal wil ik de mogelijkheid tot verschillende interpretaties evokeren. Zolang de verbeelding van de toeschouwer maar op een poëtische manier gestimuleerd wordt."

Mirth belooft dus weerom geen eenvoudige voorstelling te worden, maar een ontdekkingstocht die een zeker engagement van de toeschouwer verwacht. Maar als je je laat meeslepen in Renz's abstracties en oog voor details hebt, staat je een verrijkende ervaring te wachten. En misschien ontdek je wel het geluk in de monotone eenvoud.

Joost De Wyngaert

Mirth is te zien op 15, 16 en 17 april in het Stuk. Info & tickets: 016/20.81.33 of ticket@stuk.be

IT WAS ONLY WATER BUT THE VIEW WAS OK

Kunst aan het water

Op 28, 29 en 30 maart was het weer Ithaka, de jaarlijkse tentoonstelling van Kultuurraad rond beeldende kunst. Plaats van het gebeuren: de Leuvense Vaartkom. De organisatoren hadden geen glamoureuze feesteditie in gedachten, wel een toer langs een handvol tipische gebouwen uit het industriële verleden van de Vlaams-Brabantse hoofdstad. Een relaas.

Terwijl het stadsbestuur van Leuven tijdens het paasweekend de traditionele feestvierders vergastte op meer dan tachtig kilogram sjokolade eitjes, vond elders in de stad een andere, minder konventionele zoektocht plaats. Deze nodigde uit tot het zoeken van een vijftiental kunstwerken in de onmiddellijke omgeving van de Vaart. Om en bij de achthonderd deelnemers meldden zich aan, nieuwsgierig naar het uitzicht van de creaties van de twintig jonge beeldende kunstenaars.

Traditionele opener van de Ithakaten-tentoonstelling is sinds jaar en dag de receptie voor medewerkers, kunstenaars, pers en andere genodigden. Die had plaats in een plastieken luchtbel, een hoogst originele, opblaasbare ruimte voor tweehonderd personen, ontworpen door de vzw T-slag / Poing-R. De Brusselse vereniging, die vooral actief is in de hoofdstad, zette voor de gelegenheid zijn uitvinding op aan de oevers van de Vaart. Zanger en muzikant Piet Maris, samen met zijn andere kompanen beter bekend onder de naam Jaune Toujours, zorgde samen met twee zigeunerzangeressen voor het nodige entertainment. Aardbeien, schuimwijn en zonnestrallen deden de rest. De stemming bij publiek en organisatoren zat er duidelijk in.

KRAAIEN

Even later gingen ook de deuren open voor het grote publiek. De blauwe krijtstreep van het station naar de Molens van Orshoven wees de weg naar het vertrekpunt van het kunstencours: een oude graanfabriek die nu deel uitmaakt van ons Vlaams industrieel erfgoedpatrimonium. Van daar ging het in een halve cirkel om de Vaart, langs de oude brandweerkazerne, de vroegere brouwzaal van Interbrew, het huisje van kunstenvzw Traktor en de computerwinkel Easyware. Vooral de Molens en de oude brouwerij konden, naast nodige aandacht voor de aanwezige kunstwerken, op nieuwsgierige en onderzoekende blikken

rekenen. Het parcours strandde op een desolaat plekje onder het viadukt waar Bruno Collet zijn uit kunststof vervaardigde kraaien een plaats had gegeven. Een geslaagde afsluiter. Enkel jammer dat het water op zich tot niemands verbeelding sprak. Een veerpont tussen viadukt en Molens had de cirkel anders wel rondgemaakt. Nu moest je voor een laatste drankje helemaal terug naar het begin. Maar ook een laatste blik op de Vaart bij zonsopgang bleek niet geheel ongenietbaar te zijn.

Ithaka was nog geen kwartier ver of het brandalarm weerklonk door de gangen van de Molens. Een kleine misrekening zorgde voor enkele steekvlammen tijdens de performance van Jonas Drieghe en Lander Thys. Speciaal voor Ithaka bouwden deze Gentse kunstenaars een grote houten doos waarin ze hun agressie op boksballen met bloem zouden uitwerken. De opstuwende wolken bloem die zich vastkleefden op de aanwezige spots zorgden al na enkele minuten voor een onvoorzien, bevreesdend effect.

Een kleine misrekening zorgde voor enkele steekvlammen tijdens de performance van Jonas Drieghe en Lander Thys

De twee kunstenaars hadden het defekt al snel opgespoord en klopten er even later alweer lustig op los. Hoewel incidenten als dit te vermijden zijn, doen ze geen afbreuk aan de opzet van het initiatief: om aan jonge, soms onervaren kunstenaars voldoende eksperimenteeruimte geven. Vooral het kunstwerk in de oude brouwerij, dat Kira Seiden en Bram Bresseleers samen maakten, illustreert dat treffend. Beide kunstenaars kenden elkaar niet voordat Ithaka ze aan elkaar voorstelde, maar ze aarzelden geen moment om de uitdaging aan te gaan. De uitkomst van hun samenwerking leek vanuit artistiek opzicht misschien niet bepaald overrompend, maar was in zekere zin wel een getrouwe weergave van het wordingsproces. En dat was er een van discussies, onenigheid, compromissen en tegengestelde standpunten. Seiden noch Bresseleers waren overigens tevreden met het finale resultaat waarin ze zich geen van beiden nog konden vinden. In zo'n context van uitproberen, aftasten en eksperimenteren moet een initiatief als Ithaka gesitueerd worden. Het welslagen van de tentoonstelling hangt daardoor niet onlosmakelijk af van zijn eindresultaat.

HILARISCH

Het zou natuurlijk naïef zijn te beweren dat de kwaliteit van de geëksposeerde kunstwerken niets toevoegt aan de ontvangst van de tentoonstelling. De wisselende reakties van de bezoekers in de vorige jaren bewezen dat al. Precies door de aanwezigheid van meer kwalitatief hoogstaande werken kwamen sommige edities nu eenmaal beter uit de publiekspoll dan andere. Uitschieters zaten er ook dit jaar tussen. Zonder een bijzonder spraakmakende editie te zijn, kan deze tiende Ithaka terugblikken op enkele geslaagde ondernemingen.

Zo gaf Ilke De Vries een intrigerende performance weg op de tweede verdieping van de Molens. Een zeven meter lange gang met één smalle toegangsdeur stond de toeschouwer op te wachten. Die kon hij enkel in zijn eentje betreden om daar oog in oog te staan met De Vries zelf. Naargelang de houding van haar opponent, probeerde de kunstenaar zo goed mogelijk op de situatie in te spelen, weliswaar zonder één woord of klank uit te brengen. Dat gaf soms aanleiding tot hilarische tafereel, zeker omdat de persoon in kwestie haar raketings moest passeren om de uitgang aan de andere zijde van de gang te bereiken. Bezoekers die vertrouwd zijn met het performancegenre, zullen zonder enige twijfel opwerpen dat ze vaker zulke dingen zagen. Maar gezien het beperkte budget en de jonge leeftijd van De Vries was het geheel veelbelovend.

Ook vermeldenswaard is het op sprookjes geïnspireerde werk van Leen Hermans. Zij gebruikte de dansstudio van de Molens om haar rozerode parafernalia uit te stallen. Protagonisten in de opstelling waren twee levensgrote poppen waarvoor Hermans de meest ingenieuze jurken in bont, repen stof en ritssluitingen ontwierp. Subtiele verwijzingen naar de niet weg te denken booswicht in het sprookje gebeurden onder andere in de vorm van een haaiantand of een

stuk wolvenvacht. Het ontgensprekelijk vrouwelijke karakter van haar werk viel niet enkel het publiek op. Hermans hoopt in de toekomst, om haar werk completer te maken, een of ander mannelijk element te introduceren.

Een van de lievelingen van het publiek was Bruno Collet. Zijn vlucht neergestreken kraaien helemaal aan het einde van het parcours wekte veel bewonderende blikken op. Het angstaanjagende beeld dat je op een afstand van de zwerm kraaien kreeg, verdween volledig als je wat dichterbij kwam en een van de vogels aanraakte. Iedereen werd vertederd door de zwarte, zachte beestjes onder het viadukt. De Gentse student zag zich zelfs verplicht om een vaste eenheidsprijs op ieder exemplaar te plakken omdat de vogels al snel uitgroeiden tot begeerde hebbedingetjes.

Verdienstelijk maar geen hoogvlieger: zo was Ithaka 2002. Wat brengt de volgende editie? Want één ding staat vast: de combinatie van een wisselende lokatie met altijd andere kunstenaars die daarop inspelen, draait nog altijd uit op een authentiek eindresultaat. Of is het tijd om van de platgetreden paden af te wijken en een totaal nieuwe uitwerking te brengen?

Anneleen Cosemans

foto's: Ludo Van Hees

It was only Ithaka but hey, what an ontgoocheling!

T De tiende editie van Ithaka was het dit jaar. En Ithakaliefhebbers als wij zijn, keken wij daarnaar uit. Pech gehad dus, want de tiende van Ithaka werd gekenmerkt door bloedarmoede en gebrek aan visie. Installaties die iets met de lokatie te maken hadden, waren zeldzaam en de voor deze feesteditie aangekondigde *blind date* tussen twee kunstenaars was een pijnlijke miskleun van formaat in een nochtans briljante lokatie.

E Waar ging het fout met Ithaka? Misschien is het antwoord te vinden in de catalogus, die voor deze feesteditie voor de helft bestaat uit herinneringen van vorige Ithakakoördinatoren. Over de beginjaren lezen die als een schelmenroman: bulkend van entoesiasme vlogen de organisatoren erin, daarbij niet altijd gehinderd door veel kunsthistorische bagage, zo geven ze zelf toe.

R En toch stonden die eerste Ithaka's er, met als hoogtepunt de eerste Ithaka in de Vaartkom (*ExCité*) en Sint-Maartensdal (*Retour*). Daarna werd het eerder *hit-and-miss*. Ithaka [*vwa publiek*] was nog wel een behoorlijke heropleving na de desastreuze Ithaka *In Vitro*, maar de *Ménage à Trois* van 2001 zal waarschijnlijk meer herinnerd worden omwille van de rel rond de *pornolocker* dan om een of ander beklivend kunstwerk. Dit jaar — hoeft het nog gezegd? — was deerniswekkend.

Z En dan merk je de omslag van toon die de verhalen in de catalogus gelijktijdig krijgen. Ging het die eerste jaren nog over "stilvallen op de Brusselse ring met een kunstwerk achterin", de laatste jaren gaan over "de vertikaliteit van mentale beelden" en "Een tautologie van de loop. (.) De taktiele loop der dingen." Ithaka is meer idee dan daad geworden.

I Lag het dit jaar echt aan de algemene zwakheid van de inzendingen of werd er verkeerd geselecteerd? Werd er teveel gefokust op een intellectuele uitleg waar het kunstwerk zelf niet aan kon? We waren er niet bij, dus misschien onthouden we ons beter van commentaar. Maar toch: misschien een thema-ideetje voor volgend jaar: ga nog eens voor ongebreideld entoesiasme, noem het misschien Ithaka-*back to basics*. Maak nog eens een boer blij met een ton appels.

Matthieu Van Steenkiste

Een lang uitgevallen herfst

Tu de lente eindelijk in het land is, grijpt Stuk in het zog van het Domino-festival van de Ancienne Belgique, terug naar herfstige sferen. Geen lentefrisse Alizée of Kylie dus op het podium, maar treurwilgen met gitaren, banjo's en dies meer. Dat noemen wij nu "schoon", jawel.

Timesbold komt uit Brooklyn en bestaat naast spillfiguur Jason Merritt (ook bekend als Whip) uit Dan Goebel en Max Lichtenstein. Hun titelloze debuut verscheen eind vorige maand en schopte het afgelopen vrijdag

verdiend tot cd van de week in *De Morgen*.

Timesbold roept een waslijst aan referenties op: bij beluistering tuimelen namen als Bonnie "Prince" Billy, Neil Young en 16 Horsepower over elkaar heen om toch maar eerst vermeld te worden. Om onenigheid tussen deze heren te vermijden houden we het maar op de verzamelnaam: *Timesbold* is zwaar *into Americana*, dat hip genre dat een potje maakt van banjo spelende cowboys, blues op zijn witte negers en een alles doordringende tristesse.

Meritt's stem ligt erg dicht bij die van Will Oldham (die ook naar buiten treedt als Bonnie "Prince" Billy en Palace). In tegen-

stelling tot diens platen is *Timesbold* echter voorzien van een rijker instrumentarium: van mellotron, optigan, harmonium over zingende zaag gaat het naar theremin, banjo en mandoline. Voorwaar een verscheiden aanbod.

Het op een gejaagde bas drijvende "House Demands" doet door zijn banjo-getokkel en de plukkende bas erg denken aan 16 Horsepower, nog zo'n groep die met de country en blues-erfenis van opa iets interessants doet. Afsluiter "Van Gogh" doet met zijn mondharmonika dan weer erg denken aan het *country* van Neil Young.

Goed gezelschap dus, waarin *Timesbold*

verkeert. Deze week kan u dat op verscheidene plaatsen in België ook zijn. In de AB bijvoorbeeld, waar zij na Lambchop ten treure zullen spelen, of — waarom zou u Brussel trotseren als het naast de deur kan? — nu vrijdag in Stuk.

GEPINGEL

Enkele jaren geleden werden de bezoekers van de Stuk-openingsweek vergast op een konsert van het nog prille Mogwai. Nog voor eerste cd uitkwam, speelden ze een uitverkochte Stuczaal plat. Enkele maanden later stond Godspeed You Black Emperor! te pingelen op het podium. Mogwai ontplofte na dat optreden, en ook Godspeed speelt deze week voor een uitverkochte AB.

Blijkbaar wil Stuk opnieuw aanknopen met die postrock-traditie. Na *Timesbold* treden dan ook de Noren van The Low Frequency in Stereo aan. Zij grossieren in een gelijkaardig gitaargeweld als de vier Schotten van Mogwai maar houden het daar echter niet bij: een recensent van het Franstalige webzine Matamore.net had het bij de bespreking van hun *Zerobros EP* zwelgend in de nostalgie over "une sensualité froide, éthérée qui n'est pas sans rappeler celle de l'ère 4ad (Cocteau Twins ou Red House Painters)".

Wees dus niet verrast als het decor van de Soetezaal vrijdag behangen zal zijn met herfstbladeren. Het mag dan al lente zijn, Stuk blijft bij de herfst zweren. Breng gerust uw anorak nog mee want zoals *Timesbold* en *Zerobros EP* immers bewijzen, is dat muzikaal geen slechte keuze.

Matthieu Van Steenkiste

The Low Frequency in Stereo en *Timesbold* spelen op vrijdag 19 april om 20u30 in de Soetezaal van Stuk. Info & tickets: 016/32.03.20.

Veto geeft 5x2 tickets weg aan de eersten die van zich laten horen op timesbold@veto.be

timesbold

HET GEVOLG SPEELT DE IERSE ELAND

Thriller in het Afrikamuseum

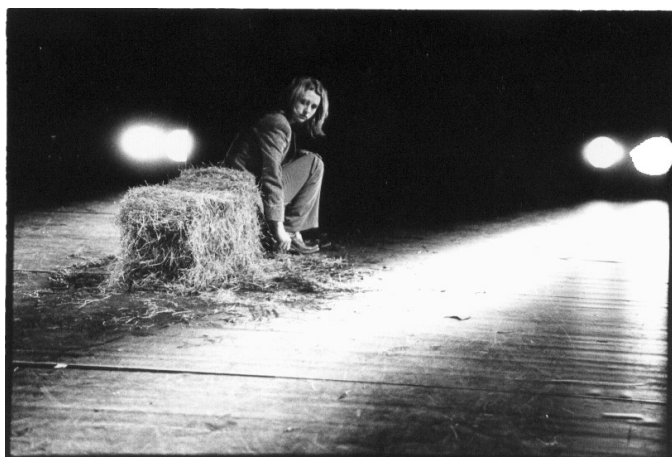
Een stuk over bonobo's, over twee vrouwen en een man en over de Ierse eland. Op het eerste gezicht een rare combinatie, maar de plaats waar het stuk zich zagezegd afspeelt, verbindt alles: het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren.

Het Gevolg is een gezelschap dat onder leiding van Ignace Cornelissen meestal klassiekers bewerkt. *De Ierse eland* vormt een uitzondering op deze regel. Ianka Fleerackers, die eerder dit seizoen bij Het Gevolg al te zien was in *Othello*, schreef samen met Daniël Lamberts de tekst voor deze voorstelling. Op de planken wordt ze bijgestaan door Jakob Beks en Inge Paulussen (momenteel bekend van haar rol als prostituee in *Stille Waters*).

BONOBO

Te veel van de inhoud van het stuk verraden zou de spankracht van de voorstelling bederven, al zal de toeschouwer niet veel moeite moeten doen om het verloop van het stuk te raden. Jakob Beks speelt de taksidermist van het museum, de man die de dieren opzet. Zijn personage is ontgoocheld in het leven omdat hij nooit de wetenschappelijke erkenning gekregen heeft waarop hij — naar eigen

zegen — recht heeft. Hij werkt in het museum samen met een dierenverzorgster die uit de zoo ontslagen is omdat ze een bonobo heeft vrijgelaten (Inge Paulussen). Samen lokken ze, onder het mom van de 'Dag van de bonobo', een bekende biologe en bonobo-specialiste (Ianka Fleerackers) naar het museum om hun snode plan tot

uitvoer te kunnen brengen.

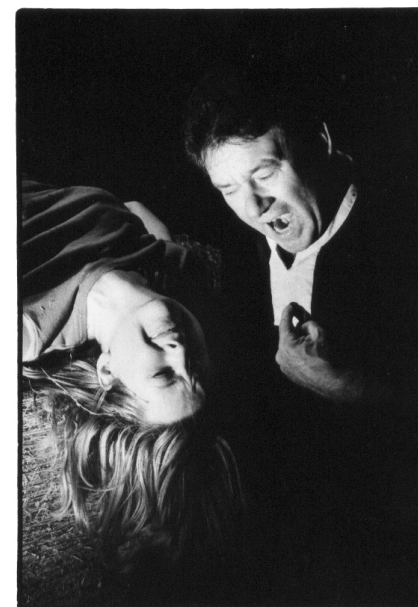
De voorstelling baadt in een donkere sfeer, maar toch is het stuk ook humoristisch en ironisch. De wetenschap met grote W wordt meermaals in vraag gesteld. Kan de mens alles vatten? Kan de mens zich gedragen als een god? De grenzen van de wetenschap worden afgetast en de onzin

van elke vorm van klassifikatie wordt verkondigd. Ook kategorisatie is volgens de gededillioneerde biologe zinloos. Ze bewijst dit aan de assistente met de volgende redenering: "Wie in de zoo werkt, houdt van dieren. Wie niet in de zoo werkt, houdt niet van dieren." Het personage van Inge Paulussen, dat veel simpeler en naïefer is, is op bepaalde momenten hilarisch. Ze doet al het mogelijke om de biologe te overtuigen mee te werken aan "hun project". Ze kent al haar boeken van buiten en zegt van zichzelf dat ze "haar allergrootste fan is".

REBUS

Alles speelt zich af in een decor dat onmiddellijk de sfeer van een museum oproept. We zien een rek met verschillende grote, glazen potten waarin allerlei dieren op sterk water staan. De constructie bevat ook borden die, wanneer ze oplichten, een soort rebus vormen. Dit decor helpt om de donkere, ietwat angstaanjagende sfeer te creëren. Ook Jakob Beks gedraagt zich bij momenten ronduit *creepy*.

Ondanks het voorspelbare karakter van deze voorstelling, is de plot redelijk onwaarschijnlijk. Voor de toeschouwer is het moeilijk een etiket te plakken op dit korte stuk.

De grote levensvragen worden niet gemedend, maar ze worden meteen gerelativeerd met een kwinkslag. Het is een voorstelling die twijfelt welke kant ze op wil. Een scherpere reactie tegen huidige evoluties in het wetenschappelijk onderzoek had van *De Ierse eland* een sterker stuk kunnen maken.

Ellen Maerevoet

foto's: Raymond Mallentjer

Het Gevolg speelt "De Ierse eland" op dinsdag 16 april om 20u in het Wagehuys (Brusselsestraat). Info en tickets: 016/22.21.13.

Homeopatie in de dans

Op woensdag 17 april speelt in de Leuvense Stadschouwburg de dansvoorstelling *Ook* van Theater Stap. Het teatergezelschap is uniek in Vlaanderen omwille van zijn spelersgroep die uit acteurs met een mentale handicap bestaat.

Voor de nieuwe produktie *Ook* deed de Turnhoutse teatergroep een beroep op twee professionele danschoreografen. Nienke Reehorst danste onder meer bij Meg Stuart/Damaged Goods en Wim Vandekeybus/Ultima Vez. Sidi Larbi Cherkaoui verwierf bekendheid met zijn dansrol in *Iets op Bach*, een produktie van Alain Platel's Ballets C de la B. Wij hadden een gesprek met de jonge choreograaf over zijn nieuwste creatie.

Donderdag 21u, Brasserie Verschuieren, Sint-Gillis Voorplein. Getik op het raam. Een jongeman doet teken dat ik naar buiten moet komen. Het kafee is wat lawaaiër om zijn verhaal te doen, vindt hij. We zetten ons aan een tafeltje op het terras en beginnen ons gesprek.

Sidi Larbi Cherkaoui heeft op zesentwintigjarige leeftijd al een mooie carrière achter de rug: Beste Belgische Danssolo in 1995, glansrol in *Iets op Bach*, Barclay Theater Award for Best Musical in the London Season voor *Anonymous Society* in 2000, massa's lofbetuigingen voor zijn choreografie *Rien de rien*. De acteurs van Theater Stap zijn allesbehalve volleerde dansers met een professionele opleiding. Waar hoort die samenwerking in het rijtje thuis? "Er is geen lijn te trekken in de dingen die ik doe. Ik vind het veel belangrijker iets te doen dat mij raakt dan mij te beperken tot het louter professionele milieu. Toen Theater Stap me vroeg, heb ik niet onmiddellijk toegezegd. Ik wist niet of ik de opdracht alleen aankon. Nienke (Reehorst, ac) had al twee jaar intensief met mentaal en fysiek gehandikte dansers gewerkt. Haar methodes en aanpak hebben me op het juiste spoor gebracht."

KINDERWENS

In tegenstelling tot de vorige stukken van het teatergezelschap, dat ondermeer *Elektra* en *Woyzeck* opvoerde, ligt deze keer geen kant en klaar skript aan de basis. Vertrekpunt waren de dromen van de dansers. "Die gingen van traditionele wensdromen om zanger en dokter te worden tot eksistentieële verlangens. Het merendeel van de dansers zijn jonge dertigers en bij de vrouwen is er de biologische klok die hen naar een kind doet verlangen. Voor iemand met het Downsyndroom is de natuurlijke kinderswens verre van evident. Dan gaat het eensklaps over meer dan enkel een droom. Dan gaat het over hun rechten, hun denkwijze, hun aspiraties."

Met het visualiseren van die dromen hopen de choreografen een zeker bewustzijn bij het publiek te verruimen. Het tonen van tien uiteenlopende persoonlijkheden met hun eigen seksualiteit en hun eigen complexiteit: daar lag de uitdaging. "Ik had een aantal vooroordelen over mentaal gehandikte mensen toen ik bij Theater Stap begon te werken, bepaalde eigenschappen en gebreken die ik hen toeschreef. Daar bleek veel niet van te kloppen. Ik werd gekonfronteerd met tien individuen die elk een andere persoonlijkheid hadden. Met ieder zijn eigen gebreken, maar die hadden niets te maken met hun mentale achterstand. Ik merkte dat er geen sprake was van een gemeenschappelijke handicap. De voorstelling toont hoe je mensen kan onderschatten, hoe je vaak te snel konklusies trekt: gehandikte mensen zitten niet zo en zo in elkaar."

Het wordingsproces van *Ook* lijkt in zijn meest ruwe vorm veel op dat van eender welke andere dansvoorstelling. Audities en ontmoetingen gingen de repetitieperiode

vooraf. Door improvisatietechnieken en oefeningen kreeg de uiteindelijke choreografie langzaam maar zeker vorm. Maar Cherkaoui merkte al snel dat technieken die hij in het verleden voor andere stukken hanteerde, niet altijd volstonden om creativiteit bij de dansers op te wekken. "Nienke vertrok vanuit improvisatietechnieken waarvan ik afgestapt was omdat ze nogal schools waren. Maar net uit konkrete oefeningen zoals

foto Kurt Van der Elst

doen alsof je in brand staat en met je hand in de lucht schrijven, kwamen enorm bruikbare bewegingen voort. De dansers hadden een concreet element nodig om op verder te borduren. En voordat je het wist, had je een bewegingsfrazie. De oorsprong van die bewegingen is in de uiteindelijke choreografie niet altijd meer zichtbaar, maar het belangrijkste is dat je iemand voor je ziet die bewust aan het dansen is."

SCHROOM

Meer tijd dan gewoonlijk kroop in de kennismaking. Een jaar lang kwamen choreografen en dansers regelmatig samen om elkaar beter te leren kennen. "Het was zoeken naar een gemeenschappelijke taal van beweging, naar overeenkomstige referenties. In deze groep nam dat wat tijd in beslag wegens een heel persoonlijk ritme en een zekere schroom, ook van mijn kant. Het heeft me wat tijd gekost om in hun wereld te stappen."

Na de kennismakingsperiode brak het moment van de eigenlijke repetities aan. Op het eerste zicht een moeilijke

onderneming. Hoe dokter je in hemelsnaam een interessante choreografie uit met een groep dansers zonder enige relevante ervaring? Stond de mentale handicap van de dansers niet in de weg om bepaalde bewegingen onder de knie te krijgen? Kwam er veel inbreng van de dansers zelf of waren het vooral Cherkaoui en Reehorst die de kar trokken? "Enkele scènes hebben Nienke en ik zelf in elkaar gestoken. Voor de rest komt alles van de spelers zelf. Dat is het voordeel van het ontbreken van een vaste choreografie of script. Met hun dromen als vertrekpunt konden ze hun fantasie de vrije loop laten. En zelfs in de sekwenties waar Nienke en ik aan sleutelden, bleef het een blik op hun relatie ten opzichte van de wereld, ten opzichte van de aktualiteit. Onze rol lag meer in het ordenen van hun voorstellen en improvisaties. Vooral aan het instuderen van de cues hebben we extra aandacht moeten besteden. Met geheugenwerk hadden ze soms moeite."

Het interessante aan een samenwerking is dat beide partijen vaak onderling beïnvloed worden, iets leren van elkaar. Was dat ook het geval voor de Antwerpse choreograaf of bleef het voor hem bij een bewustwording van een sociaal taboe? "Op gebied van acteren heb ik veel van de spelersgroep geleerd. Het was intrigerend wat voor een nauw contact ze met hun eigen emoties hadden. Als je hen vroeg te lachen, begonnen sommigen prompt te lachen. Zo moet je acteren, met je gevoelens en emoties aan de oppervlakte. Er zijn mensen die daar tien jaar voor studeren. Nienke en ik gaven recent een workshop aan achttienjarige studenten verpleegkunde. Eenvoudige oefeningen als vloeken, die we tijdens de repetities ook hadden gedaan, gingen volledig de mist in. De interne remmingen van die jongeren waren ongelooflijk." Op gebied van dans wisten de acteurs van Theater Stap hem ook op een aantal dingen te wijzen. Hoewel hun

bewegingen technisch gezien nooit erg complex waren, ligt daar voor Cherkaoui niet de essentie van dans. "Het technische aspect van dans overrompelt me zelden. Daarvoor heb ik al te veel gezien. Het is de inhoud die telt. Een technisch hoogstaande beweging zonder inhoud is niets meer dan slechte ritmische gymnastiek. Volgens mij is de ene beweging niet beter dan de ander enkel omdat hij technisch zwaarder is. Als Mark zijn solo doet en zich helemaal inleeft, maakt hij eenvoudige bewegingen die zo juist zijn. Een simpele knieval bijvoorbeeld, gevolgd door een snijdende beweging in de lucht. Van nature zoek ik vaak naar complexiteit, maar door de dansers te zien bewegen, besefte ik dat eenvoudige dingen ook mooi kunnen zijn, als hun inhoud maar klopt. Technisch zware dans maakt een stuk niet altijd beter. Een juiste dosering zorgt dikwijls voor het nodige evenwicht. Dat noem ik de homeopatie in de dans."

Ook toert op dit moment heel Vlaanderen rond. De laatste opvoering vindt in eind mei plaats. Zal het moeilijk zijn binnenkort afscheid te nemen van een project waar zo lang en intens aan gewerkt is? "Omdat vooral Nienke zich met de toernee

"De voorstelling toont hoe je mensen kan onderschatten, hoe je vaak te snel konklusies trekt: gehandikte mensen zitten niet zo en zo in elkaar"

bezighoudt, heeft voor mij de breuk ergens al plaatsgevonden. Als ik erin slaag, ga ik naar voorstellingen kijken, maar mijn werk zit er in zekere zin op. Het grappige is dat de spelers mij niet echt missen. Veel dansers of acteurs kunnen niet funktionieren als de regisseur niet meekijkt. Ik spreek uit ervaring. Als danser had ik nood aan de aanwezigheid van Alain (Platel, ac). De dansers van Theater Stap hebben dat totaal niet. Zij dansen enkel en alleen voor zichzelf. Dat is prachtig om te zien."

Anneleen Cosemans

Ook kan je op woensdag 17 april gaan bekijken in de Leuvense Stadschouwburg. Reserveren kan je op het nummer 016/ 22.21.13.

foto Kurt Van der Elst

KRINGLOOPCENTRUM

SPIT
KRINGLOOPCENTRUM

MEUBELS, KLEDING, FIETSEN,
HUISRAAD, ...

VOOR ELKE SMAAK, ELK INTERIEUR

ALLES WAT JE KOT NODIG
HEEFT!!!

Nu in een leuke en nieuwe winkel

Yzerenmolenstraat 10-12
3001 Heverlee

016/26.09.21
Openingsuren: Di-Vrij van 10.00 tot 18.00 u.
Za van 10.00 tot 17.00 u (Ma gesloten)

LANGSPEELDEBUUT VAN ALEX STOCKMAN

Verboden te Zuchten

Ooit wel eens het gevoel gehad dat je niet tot de mensheid behoort maar haar als een toeschouwer gadeslaat? Dan zal je je zeker goed kunnen vinden in *Verboden te Zuchten*, het langspeeldebuut van de Belgische regisseur Alex Stockman. De prent is namelijk zowat de verfilming van dat gevoel.

De film vertelt het verhaal van de jonge Joris (Stefan Perceval), die na het verlies van zijn eerste liefde besluit naar Portugal te trekken om een nieuw leven te beginnen. Bepakt en bezakt komt hij bij het station aan, maar in plaats van de trein stapt hij een verlopen familiehotel aan het Zuidstation binnen. Deze niet-beslissing zet meteen de toon voor de rest van de film: Joris dwaalt doelloos rond in een stad die de zijne niet meer is sinds hij zijn grote liefde Valerie verloor.

DE ONTMOETING

We volgen Joris in zijn omzwervingen en de toevallige ontmoetingen die daaruit voortspuiten. Hij vindt bijvoorbeeld een kredietkaart en maakt zo kennis met de gepensioneerde dokter Louis Hanot, gespeeld door Senne Rouffaer, die voortdurend en bijna zonder erbij na te denken kleine levenswijsheden uitspuwt ("Het leven bij voortdurend in zijn eigen vlees"). De belangrijkste ontmoeting komt er echter pas als hij een tweede maal aanbelt bij de dokter, net als die een gewond meisje mee naar huis heeft gebracht. Joris brengt de rest van de dag samen met haar door in een berustende stilte. Ze leren elkaar niet kennen, maar laten elkaar ook niet los. Het is ook deze ontmoeting die de film naar zijn verstoringe maar toch natuurlijke einde brengt.

Verboden te Zuchten is uiteraard geen mainstream Hollywoodfilm, geen spek voor ieders bek. En het is net daardoor dat hij zeker de moeite waard is om te gaan bekijken. Stiltes krijgen de kans om stiltes te blijven, niet elk moment wordt opgevuld met sfeerscheppende achtergrondmuziek. Ook met dialogen wordt niet kwistig omgesprongen. De beelden en handelingen krijgen de kans om voor zichzelf te spreken, een kans die hen tegenwoordig maar al te vaak ontnomen wordt.

En spreken doen ze, want ook zonder muziek slaagt de regisseur erin de ongemotiveerde, melancholieke gemoedstoestand van Joris perfect over te brengen. De mensen die hij ontmoet en de gesprekken die hij met hen heeft benadrukken alleen maar dat gevoel. Die konversaties komen trouwens zeer natuurlijk over, er zitten niet teveel franjes aan het taalgebruik, geen geforceerd neutrale aksenten en een groot aandeel lege, betekenisloze gesprekken. Uit het leven gegrepen als het ware.

Sprekende eenvoud, zo zouden we de film misschien nog het best kunnen samenvatten, en een stijl die dicht aanleunt bij de Franse *Nouvelle Vague*. Handelingen zonder woorden, gebeurtenissen zonder muziek.

STOCKMAN

En beelden van Brussel. Alex Stockman, zelf een ingeweken Brusselaar, geeft ons een zeer mooi beeld van de stad. Maar niet het stereotiepe beeld van de toeristen, eerder het *down to earth* beeld dat voor Belgen zo herkenbaar is. De lanen, de bruggen, het vuilnis, de motorfietsjes. Op een of andere manier is het allemaal zo duidelijk Belgisch. Dat komt misschien ook doordat de decors voor een groot deel niet geësceneerd zijn. Zo is er een scene waar Joris door de stad loopt en een dronkaard even naast hem komt lopen. Dat was niet zo bedoeld, maar het geeft een ongelooflijk oprecht aksent.

Al bij al een zeer puike prestatie voor een eerste langspeelfilm. De maker deed er dan ook vier jaar over om de film voort te brengen. Daarvoor maakte hij al de kortfilms *Violette* en *In de Vlucht/Histoire d'un Jeune Homme Pressé*. In een vorig leven was hij rock-, literatuur- en filmkritikus voor het weekblad Humo.

Ten slotte kunnen we nog het een en ander zeggen over de muziek die bij de film hoort. Die werd geschreven door Belgisch wonderkind Daan Stuyven. De soundtrack kreeg overal te lande lovende kritieken, lof die maar gedeeltelijk terecht is. De muziekjes zijn lang niet slecht, maar ook niet zo innoverend en wereldschokkend als ze beschreven worden. Hoewel er ongetwijfeld een hoop mensen te vinden zijn die het daar niet mee eens zijn.

Birgit Croux

Verboden te Zuchten: 19, 22 en 23 april in CinemaZed.

(foto Piet Goethals)

ZED CINEMA

PROGRAMMA VAN 17 APRIL T.E.M. 23 APRIL

UIT DE VORIGE SPEELWEEK

MA 15/4 20u: THE KINGDOM II (DEEL 1)
22u30: THE KINGDOM II (DEEL 2)
DI 16/4 20u: BUITEN CATEGORIE:
MONTEVIDEO SHOWCASE
22u30: SEUL CONTRE TOUS

WOENSDAG 17 APRIL

20u RASHOMON
22u30 METROPOLIS

DONDERDAG 18 APRIL

20u OFFSCREEN: TOM BARMAN
22u30 DE KEUZE VAN BARMAN:
LOVE STREAMS

VRIJDAG 19 APRIL

20u VERBODEN TE ZUCHTEN
22u30 METROPOLIS

ZATERDAG 20 APRIL

20u METROPOLIS
22u30 DE KEUZE VAN BARMAN:
CRIMES AND MISDEMEANORS

ZONDAG 21 APRIL

20u BUITEN CATEGORIE:
MONTEVIDEO SHOWCASE
22u30 RASHOMON

MAANDAG 22 APRIL

20u DE KEUZE VAN BARMAN:
CODE INCONNU
22u30 VERBODEN TE ZUCHTEN

DINSDAG 23 APRIL

20u BUITEN CATEGORIE:
SVEN AUGUSTIJNEN
22u30 VERBODEN TE ZUCHTEN

ZED GOES CLASSIC
RASHOMON
Akira Kurosawa / Japan / 1950 / 1u 28min / Met:
Toshiro Mifune, Machiko Kyō
Drie reizigers - een bandiet, een samoerai en zijn vrouw - treffen elkaar in een bos; de vrouw wordt verkracht en de samoerai vermoord. De drie betrokkenen en een getuige geven ieder hun tegenstrijdige - versie van de feiten.
De film die destijds het westen de ogen opende voor de rijkdom van de Japanse cinema.

DE KEUZE VAN TOM BARMAN

Cinema ZED zal vanaf nu op geregelde tijdstippen een deeltje van haar programmatie uit handen geven. Onder de titel "De keuze van" selecteert dEUS-frontman, filmfan en regisseur Tom Barman drie van zijn favoriete films. Iedere keuze-film wordt éénmaal vertoond. Alvorens de reeks van start gaat wordt Barman in een live "talkshow" aan de tand gevoeld.

OFFSCREEN: TOM BARMAN

Een gesprek tussen Tom Barman, ZED-programma-adviseur Eric Kloock en filmjournalist Kurt Vandemaële over de liefde voor film, over de "keuze van"-selectie, over Barman's eigen werk als regisseur, over de link tussen muziek en film, zijn op stapel staande langspeelfilm "Anyway The Wind Blows" en over films-maken-in-Vlaanderen. Deze "live talkshow" wordt gekruist met een hele reeks beeldfragmenten.

STUDIO BRUSSEL

DE KEUZE VAN TOM BARMAN: LOVE STREAMS (John Cassavetes, 1984, 2u21min) **CRIMES AND MISDEMEANORS** (Woody Allen, 1989, 1u47min) **CODE INCONNU** (Michael Haneke, 2000, 1u57min)

VOOR MEER INFO, SURF NAAR WWW.CINEMAZED.BE

VERBODEN TE ZUCHTEN

Alex Stockman / België / 2000 / 1u 38 min / Met: Stefan Perceval, Senne Rouffaer, Josse De Pauw...

Joris, opnieuw alleen na het einde van een eerste liefde, heeft besloten 'de stad van zijn leven' te verruilen voor een zonniger oord. Een voorgevoel belet hem evenwel zijn weg naar het station te vervolgen. Hij keert op zijn stappen terug, en neemt tijdelijk zijn intrek in een oud hotel. Joris blijft uiteindelijk nog vier dagen en vier nachten in de greep van de stad, in een schemerzone tussen herinneren en vergeten, dromen en waken... *Verboden te zuchten* is een intieme film over de zoektocht van een jongeman naar een doel in zijn leven. *Met muziek van Daan Stuyven*

METROPOLIS

Katsuhiro Otomo (scenario), Rintarō (regie) / Japan / 2001 / 1 u 47 min

Metropolis is een stadstaat bevolkt door mensen en robots die samen een strik gesegmenteerde maatschappij vormen. Te midden van de chaos die het werk is van antirobotgroeperingen, gaan detective Shunsaku Ban en zijn assistent Ken-ichi op zoek naar de rebel/wetenschapper Dr. Laughton om hem te arresteren en beslag te leggen op zijn jongste creatie, Tima, een knap jong meisje. Als ze hem vinden, komt Shunsaku al vlug tot het besef dat de excentrieke wetenschapper uit hun greep zal blijven, omdat hij beschermd wordt door een machtig man...
Een verbluffende animatiefilm, geïnspireerd op de gelijknamige film van Fritz Lang uit 1927.

Bezoek ook onze website op

www.veto.be

Werk jij volgend jaar mee aan Veto?

Onafhankelijk studentenblad zoekt creatieve geesten (m/v)
Schrijvers - fotografen - lay-outers - cartoonisten - IT-specialisten

Veto werkt op de kracht van gewone studenten. Iedere vrijdag vindt een open redactievergadering plaats waar de onderwerpen van de volgende week worden bepaald en besproken. Medewerkers bepalen zelf hun engagement en over welke onderwerpen ze willen schrijven. Ervaring is niet nodig. Integendeel, de medewerkers van Veto kunnen je helpen bij het zoeken naar een goede schrijfstijl. Ook voor de andere disciplines, zoals fotografie, lay-out en cartoons, is er plaats bij Veto.

Voel je de kriebels al?

Op **zaterdag 20 april** kun je in de namiddag volledig vrijblijvend kennismaken met Veto op ons vormings- en discussiemoment. Vanaf **14 u** krijg je op een losse manier uitleg over Veto: de geschiedenis, de werking, de mogelijkheden, de afspraken... Je kunt hier uiteraard ook met allerlei vragen terecht. Vanaf **18u** is er ook een discussiemoment waarbij een aantal hete hangijzers binnen Veto worden besproken. Input van nieuwe mensen wordt ook hier zeker op prijs gesteld.

Meer informatie? Bezoek onze website (www.veto.be), stuur een mailtje (veto@veto.be) of bel (016/22.44.38, iedere dag tussen 14u en 18u). Je vindt ons redaktielokaal in de 's-Meiersstraat 5 in Leuven, tussen de Muntstraat en het Hogeschoolplein.

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 28
Nummer 21
15 april 2002

Ver. uitg.: Tjil Vereenoghe
Hoofdredakteur: Thomas Leys
Redaktiesekretaris: Tjil Vereenoghe

Redactie: Kris Malefason, Matthieu Van Steenkiste

Doka: Stijn Gevaert, Isabelle Pateer, Gert Schuyten, Steven Van Den Eede

Medewerkers: David Adriaen, Katia Aerts, Peter Bulckens, Lisa Coppin, Anneleen Cosemans, Birgit Croux, Laurens De Koster, Joost De Wijngaert, Kristof D'Exelle, Heleen Dom, Corneel Haine, Ellen Maerevoet, Stijn Neuteleers, Griet Plets, Helene Tops

Dtp: Katia Aerts, Peter Bulckens, Matthieu Van Steenkiste

Eindredactie: Katia Aerts, Tjil Vereenoghe

Veto spelt volgens de spelling Geerts. Over het hoe en waarom hiervan kun je steeds meer informatie vinden op onze website onder het kopje 'over Veto'.

Internet-Veto: <http://www.veto.be>
e-mail: veto@veto.be

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)

Drukkerij: Kempenland (Herentals)

Oplage: 9000 exemplaren

ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr/6,20 €; niet-studenten: 350fr/8,68 €; buitenland: 700fr/17,35 €; steun vanaf 1000fr/24,79 €; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redactievergadering
iedere vrijdagmiddag om 16.00 u

KRUISWOORDRAADSEL

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1	b	r	a	a	m		a	a	r	a	u
2	i	a	n		a	k	s		a	r	k
3	o	a		s	p	e	e	d		g	e
4	t	r	i	p		r		i	s	o	l
5	o		n	a	l	o	p	e	n		e
6	o	r	e		u	s	o		u	i	l
7	p	e	n	i	c	i	l	l	i	n	e
8			t	e	n		a	t			
9	e	t	e		v	e	e		e	r	e
10	k	e	n	i	a		b	a	r	o	n

1	2	3	4	5	6	7	8	9				
1	s	p	i	j	t	i	g		r	o	m	p
2	t	a	k	e	n		r	o	m	e	o	
3	e	l		l	e	l	i	j	k		e	s
4	r	i	b		s	i	p		a	l	s	
5	k	n	e	l		t		o	l		e	
6		g	u	a	c	a	m	o	l	e		
7	o		r	k		n		m	e	l	k	
8	g	a	s		e	i	s		n	e	o	
9	i	n		k	r	e	t	a		g	p	
10	e	n	a	m	e		o	r	g	i	e	
11	f	a	r	o		p	a	a	i	e	r	

Anders reizen

Avontuurlijke jongerenreizen
18 tot 30 jaar

trekkings en wandeltochten
- canyoning
- alpinisme
- kajak
- mountainbike

ver van het massatoerisme
kleine groepen
Nederlandstalige begeleiding

voor gratis brochure
tel. 013 33 40 40 | fax 013 32 16 08
info@andersreizen.be | www.andersreizen.be

AGENDA & AD VALVAS

MAANDAG 15 APRIL

19.45 u **WEKELIJKSE BLIND DATE AKTIVITEIT** Biseksualiteit, in Ballon op het Hooverplein, org. 6of.
20.30 u **DANS** Arco Renz: Mirth, in Stuk Soetezaal, toeg. 5,5/10, org. Stuk.

DINSDAG 16 APRIL

20.00 u **KONSERT** Opera: Madama Butterfly (Giacomo Puccini), in Stadschouwburg.
20.00 u **TEATER** De Ierse Eland (Het Gevolg), in Wagehuys, toeg. 11.
20.30 u **DANS** Arco Renz: Mirth, in Stuk Soetezaal, toeg. 5,5/10, org. Stuk.

WOENSDAG 17 APRIL

14.00 u **FILM** Free at last, in Vlaams Filmmuseum en-archief, Vander Kelenstraat 30, toeg. 1,20.
18.00 u **FEEST** Open Parkfeest, in Stadspark, org. Sociaal Centrum.
20.00 u **TEATER** Thelby & Mona (Podium Modern), in Wagehuys, toeg. 11.
20.00 u **DANS** Ook hier ben je daar (Theater Stap), in Schouwburg, toeg. 12.
20.00 u **FILM** Free at last, in Vlaams Filmmuseum en-archief, Vander Kelenstraat 30, toeg. 1,20.
20.30 u **DANS** Arco Renz: Mirth, in Stuk

Soetezaal, toeg. 5,5/10, org. Stuk.
20.30 u **TEATER** Tristero: Locos, in Stuk Labozaal, toeg. 5,5/10, org. Stuk.

DONDERDAG 18 APRIL

20.00 u **HOORZITTING** Jongeren en cultuur, in Kulturcentrum, Brusselsestraat 63, org. stad Leuven.
20.00 u **KONSERT** Sainkho Namtchylak, in Auditorium Minnepoort, toeg. 15.
20.30 u **TEATER** Tristero: Locos, in Stuk Labozaal, toeg. 5,5/10, org. Stuk.
20.30 u **KONSERT** Interfak Bigband, in Stuk.

VRIJDAG 19 APRIL

13.00 u **OPENDEURDAG** Grote kleine Expositie + Opendeur en -tuin, in Villa Skwattus Dei, Schapenstraat 29, org. Sociaal Centrum.
20.30 u **KONSERT** Longo Allstars, in Jeugdhuis Sojo (Kessel-Lo), org. Sojo.
20.30 u **KONSERT** Timesbold & the Low Frequency in Stereo, in Stuk Soetezaal.
20.30 u **KONSERT** Interfak Bigband, in Stuk.

ZATERDAG 20 APRIL

10.00 u **OPENDEURDAG** Erfgoedweekend 0800/30201 www.erfgoedweekend.be
13.00 u **OPENDEURDAG** Grote kleine Expo-

sitie + Opendeur en -tuin, in Villa Skwattus Dei, Schapenstraat 29, org. Sociaal Centrum.
20.00 u **KONSERT** De Jonge Werther, in Abdij van 't Park, toeg. 11.
20u30 **KONSERT** Battle of the four elementz: McBattle, in Jeugdhuis Sojo (Kessel-Lo).

ZONDAG 21 APRIL

10.00 u **OPENDEURDAG** Erfgoedweekend 0800/30201 www.erfgoedweekend.be.
13.00 u **OPENDEURDAG** Grote kleine Expositie + Opendeur en -tuin, in Villa Skwattus

Dei, Schapenstraat 29, org. Sociaal Centrum.
22.00 u **KONSERT** Jazz op zondag, in Stuk-kafee, toeg. gratis, org. Stuk.

MAANDAG 22 APRIL

13.00 u **OPENDEURDAG** Grote kleine Expositie + Opendeur en -tuin, in Villa Skwattus Dei, Schapenstraat 29, org. Sociaal Centrum.

Medica

in L'Affaire.
• 18/04 om 22.00 u: Disconight met optreden, in Doc's Bar.

NFK

• 17/04 om 13.00 u: Forum voor alle studenten filosofie, in HIW lokaal B.

Pedagogische Kring

• 17/04 Vijgen na Pasen-party met gratis vat,

VRG

• 15/04 Start presidiumverkiezingen, in Hal Nieuwe Valk. • 18/04 Stembusgang. • 18/04 om 18.30 u: Barbecue, in de Valk, toeg. 9/10. • 18/04 om 22.00 u: Valkfeesten, met optredens van De Swingende Spirelli's en X-Session + bekendmaking verkiezingsuitslag, in de Valk, toeg. gratis.

Wina

RRRRRood!

Felofs al hadden de Rode Duivels zich niet kunnen plaatsen voor het wereldkampioenschap (WK) voetbal, dan nog zou het WK een Belgisch tintje gehad hebben. Niet omdat het bier er ongetwijfeld rijkelijk zal vloeien of omdat er veel frieten zullen gegeten worden, wel omdat de aanwezige scheidsrechters geselecteerd en begeleid worden door Werner Helsen, professor aan de KU Leuven en net terug van een voorbereidingsweek in Zuid-Korea.

Professor Helsen is zelf een niet onaardig voetballer geweest. Zo speelde hij in enkele nationale jeugdselecties, waar hij begeleid werd door onder anderen Raymond Goethals en Julien Labeau. Op zijn zestiende speelde hij bij de Uefa-junioren van Lokeren maar na twee operaties besloot hij op een iets lager nivo te gaan voetballen en kregen de studies de hoogste prioriteit. Toch werd hij nog kapitein van de nationale universitaire voetbalploeg waarmee hij heeft deelgenomen aan het WK in Mexico in 1982. Na enkele omzwervingen in tweede en derde nationale — eerst als speler en nadien als coach — houdt Helsen zich nu uitsluitend bezig met de begeleiding van scheidsrechters.

Voor het interview schuift hij ons nog enkele transparanten onder de neus waaruit blijkt dat hij eenheidshoofd is van de onderzoekseenheid Motorisch Leren. Deze richt zich op de studie van controle- en leerprocessen bij het uitvoeren van vrijwillige, doelgerichte taken. Voorts doceert hij Bewegingsleer in de eerste kandidatuur Lichamelijke Opvoeding en Trainingsleer in de licenties binnen de studie-oriëntering 'Training en Coaching' met een bijzondere toepassing naar het optievak voetbal.

HARTSLAGMETER

Veto: *Wat moeten we precies verstaan onder de "begeleiding van scheidsrechters"?*

Werner Helsen: «Misschien eerst eventjes vertellen dat we voor die begeleiding op nationaal vlak gedeeltelijk samenwerken met de Belgische voetbalbond. De elite-scheidsrechters uit de eerste klasse komen hier regelmatig trainen en laten zich hier ook testen. Op Europees vlak is alles begonnen toen de Uefa (*Europese voetbalbond, ch/tv*) ons in 1999 vroeg om iets te doen aan de begeleiding van hun scheidsrechters. Op die manier zijn we betrokken geraakt bij een aantal projecten. Zo komen een vijftigtal topscheidsrechters telkens in februari een week samen. Zij krijgen dan richtlijnen met het oog op de eindfase van de Champions League en ze ontvangen er aangepaste trainingschema's.»

«De samenwerking met de Uefa verliep zo vlot dat er intussen al enkele nieuwe projecten zijn ontstaan. Het *Referee Talents Project* is daar een mooi voorbeeld van. In dit project werken we met een dertigtal potentiële talenten uit heel Europa, waaronder trouwens ook de Belg Paul Allaerts. Ikzelf neem de fysieke voorbereiding van deze talenten voor mijn rekening. Iedere scheidsrechter is uitgerust met een hartslagmeter en ik stuur hen elke week een aangepast trainingsschema door. Hun resultaten worden vervolgens via internet terug naar Leuven gestuurd. Op die manier kan ik dan hun trainingsprogramma individueel aanpassen.»

«Vergeet niet dat een scheidsrechter vaak zwaardere inspanningen levert tijdens een wedstrijd dan een speler, hoewel ze gemiddeld tien tot vijftien jaar ouder zijn! Een scheidsrechter moet dus nog beter voorbereid zijn. Deze manier van werken heeft er onder meer toe geleid dat de Uefa

voor een groot toernooi zijn scheidsrechters gaan behandelen als een team zoals elk ander nationaal team.»

Veto: *Op welke basis worden de scheidsrechters geselecteerd voor het WK?*

Helsen: «Dat is heel simpel. Topsport is keihard en dat geldt ook voor de scheidsrechters. Ze worden dus puur op hun prestaties beoordeeld. Na elke wedstrijd krijgt een scheidsrechter een punt op tien. Halen ze de nodige scores niet, dan liggen ze er onherroepelijk uit. In principe mag er ook maar één scheidsrechter per land aan een WK deelnemen.»

DIAGONALEN

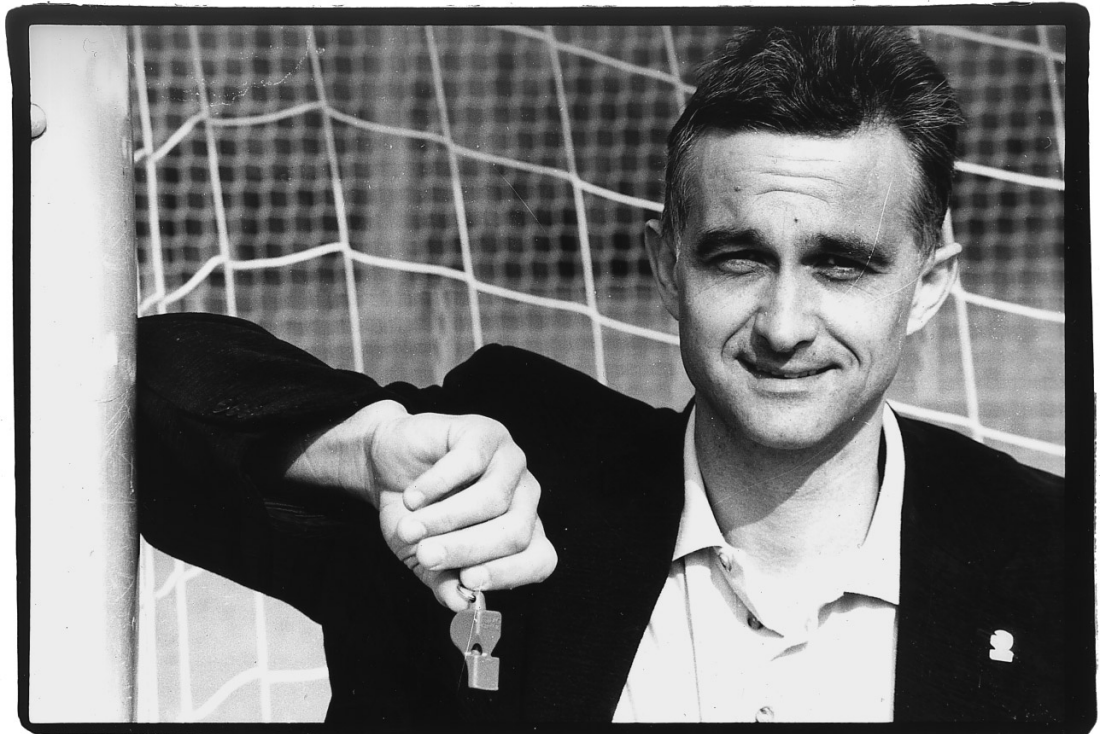
Veto: *Viel het mee om met zo veel verschillende nationaliteiten te werken? Waren er stereotiepen te bemerken onder de scheidsrechters?*

Helsen: «Tot voor kort was ik gewoon enkel met Europese scheidsrechters te werken. Tijdens de Konfederatiebeker in juni 2001, een voorbereiding op het echte WK, bleken ook alle niet-Europese contacten erg mee te vallen. Ik heb ondertussen wel Spaans moeten leren. Maar ik kan je verzekeren dat die verscheidenheid aan taal en cultuur telkens een fantastische ervaring is.»

«Wat betreft de stereotiepen zie ik niet bepaald een verschil in het nemen van beslissingen maar wel in het volgen van hun diagonalen. Die diagonalen zijn vooraf uitgestippelde looplijnen die scheidsrechters moeten volgen om het spel optimaal te kunnen volgen. Het viel mij bijvoorbeeld op dat de scheidsrechters uit Zuid-Amerika vooral centraal blijven 'hangen'. We beogen echter een zo groot mogelijke uniformiteit in de scheidsrechterlijke beslissingen, onafgezien van de nationaliteit van de scheidsrechter of

Er zijn ook heel duidelijke richtlijnen omtrent welke fouten geel verdienen, welke rood moeten krijgen enzovoort.»

Veto: *Wat vindt u dan van de technische hulpmiddeltjes die scheidsrechters helpen om de juiste beslissing te nemen? Hoort het gemor op de tribunes niet bij het voetbal?*

(foto: Steven Van Den Eede)

Helsen: «Wat dat betreft heb je eigenlijk twee stromingen. De eerste stroming wil vooral dat de scheidsrechters zo goed mogelijk opgeleid en begeleid worden. Een andere stroming vindt dat er hulpmiddelen nodig zijn om bijvoorbeeld te zien of de bal al dan niet over de doellijn was. Ik ben persoonlijk meer te vinden voor een combinatie van beide: eerst maximaal investeren in een degelijke opleiding en begeleiding, en pas als dit niet volstaat, kunnen er eventueel technologische hulpmiddelen ingeschakeld worden. Er zijn nog altijd spelers die een penalty missen. Wil dat daarom zeggen dat we die speler door een

Daarmee bedoel ik dat een scheidsrechter na de wedstrijd ook nog wedstrijdofficial is. Hij vertegenwoordigt ofwel de Uefa ofwel de Fifa en daarvoor moeten zij over een serieuze persoonlijkheid en over een minimum aan talenkennis bezitten. Onze 'Referee Talents' van daarnet krijgen dus ook een

serieuze taaleksamen voorgeschoteld. Op dat vlak hebben onze scheidsrechters in het verleden hier wel eens gefaald.»

Veto: *Sommige scheidsrechters zouden voor een wedstrijd wel eens met de creditcard van de club mogen gaan winkelen. Wat is er volgens u waar van die indianenverhalen?*

Helsen: «Ik kan alleen maar zeggen dat de Fifa en de Uefa al het nodige doen om hun officials zo professioneel mogelijk voor te bereiden. Voor een wedstrijd in de Champions League bijvoorbeeld weten de scheidsrechters een drietal weken op voorhand dat ze bepaalde data moeten vrijhouden zonder te weten waar ze naar toe gaan. Pas twee of drie dagen voor de wedstrijd wordt hen gemeld welke partij ze moeten leiden. Ze worden ook heel goed betaald met de bedoeling de kans op beïnvloeding te verkleinen. Er zijn natuurlijk altijd wel journalisten die de integriteit van de scheidsrechters in twijfel trekken. Voor mij is dat onaanvaardbaar! Professionele verslaggevers die zoiets doen, maken volgens mij een deontologische fout; zulke mensen bewijzen dat ze niets afweten van hun vak.»

Veto: *Wat vindt u er eigenlijk van dat de grote voetbaltoernooien altijd tijdens de examens vallen? Merkt u dat aan de resultaten van uw studenten?*

Helsen: «We hebben onlangs nog een onderzoek gedaan naar geboortedata, omdat we gemerkt hadden dat spelertjes uit de nationale selecties bijna altijd geboren zijn in het begin van het jaar en niet op het einde. Zij halen dus voordeel uit hun fysieke sterkte. We hebben ook zo'n onderzoek gedaan naar de slaagkansen van studenten en ook daaruit bleek dat studenten die geboren worden in de lente meer kans hebben om te slagen. In datzelfde onderzoek heb ik gevraagd om na te gaan of studenten minder kans hebben om te slagen wanneer er een WK wordt georganiseerd maar dat bleek niet zo te zijn. Ik denk trouwens dat er dit jaar zowieso minder zal gekeken worden omdat de uitzendingen vooral in de voormiddag vallen, op een ogenblik dat de studenten in Leuven examens moeten afleggen.»

**Corneel Haine
Tijl Vereenoghe**

de wedstrijd die op dat moment gespeeld wordt.»

Veto: *Op fysiek vlak kan er getraind worden, maar hoe kan men oefenen op het nemen van scheidsrechterlijke beslissingen?*

Helsen: «Dat is een heel goede vraag. Wanneer spelers een partijtje voetbal spelen oefenen ze ook op het waarnemen, het nemen van beslissingen en het uitvoeren ervan. Ze leren het spel eigenlijk 'lezen'. Wat de fitnessstrainingen van de scheidsrechters betreft, kan ik er wel voor zorgen dat ze over een zo goed mogelijke conditie beschikken zodat ze op de juiste positie staan om een optimale beslissing te nemen. Op de training zijn er natuurlijk geen spelers die bijvoorbeeld een *schwalbe* maken. Op dat vlak valt er wel nog enige progressie te boeken. Bij de Fifa (*wereldvoetbalbond, ch/tv*) en de Uefa lost men dit op door de scheidsrechters videobeelden te laten zien.

robot moeten vervangen? Ah nee, want dan gaat er inderdaad een deel van de sjarme van het voetbal verloren.»

TALENKENNIS

Veto: *België heeft al drie WK's geen hoofdscheidsrechter mogen sturen en ook nu mag er 'slechts' een assistent gaan. Zijn onze mannen in het zwart echt zo slecht?*

Helsen: «Helemaal niet! Ik ben zelfs al heel tevreden dat er een assistent bij is. Kwa elitescheidsrechters is er in België inderdaad wel een lakune geweest, maar ik ben er zeker van dat Frank De Bleekere of Paul Allaerts op het volgende Europees Kampioenschap in Portugal 2004 van de partij zullen zijn.»

«Je mag niet vergeten dat de lat voortdurend hoger wordt gelegd, niet alleen op het terrein maar ook daarbuiten.